ԺԷ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4485 — ՆՈՅԵՄԲԵՐ 18/1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1900 — ՇԱԲԱԹ — 9 ՇԱՊԱՆ 1318 — ԺԷ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4485

درعلیه‌ده غلطه‌ده (آرەولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçue
à la Direction du Journal "AREVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԹԵՐԹ
Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	Ղր
» » » »	վեցամսեայ	70	»
» » » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	Ֆրք.
» » »	վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:

Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

ՆԱՄԱԿ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԷՆ

(Թղթակցութիւն «Արեւելք»ի)

Ուխտաւորներ.—Գիւտ Խաչի տօնը.—Յուղարկաւորութեան տխուր հանդէս մը.—Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր Եաֆայէն վերադարձը.—Նոր շինութիւններ:

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 8 Նոյեմ. 1900

Հոկտեմբեր 21, շաբաթ օր, Ս. Տեղեաց հայ ուխտաւորներու առաջին խմբակ մը 49 անձերէ բաղկացած, որոնց մեծագոյն մասը Պլէճիկցիներ են, առտու կանուխ եկան երեւցան Ս. Յակոբեանց Տաճարին մէջ ուր սկիզբ տրուեցաւ ուխտաւորական արարողութեանց:

Բաւական տարիներէ ի վեր հայ ուխտաւորներ յետաձգեր էին իրենց Երուսաղէմ գալը մինչեւ Աւագ Տօները Ս. Ծնունդէն առաջ, և շատեր մինչեւ Մեծ Պահք, մինչդեռ առաջները ջերմեռանդ ուխտաւորներ կատարեալ մահտեսիներ ըլլալու համար գլխաւոր ու նուիրական պարտք մը կը համարէին իրենց՝ Գիւտ Խաչի տօնին անպատճառ ներկայ գտնուիլ Երուսաղէմ ու խմբովին մեկնիլ Ս. Զատկի Մեռելոցի օրը Ս. Պատրիարքին հանդիսաւոր պատարագը տեսնելէ ու Տէր, ողորմեա՛յի սրտաբուխ օրհնութիւնը առնելէ ետքը և այսպէս վեց, եօթը ամիներ՝ Ս. Տեղեաց մէջ կատարուած գրեթէ բոլոր հանդէսներուն փառքը կը վայելէին:

Պլէճիկցիները, այս տարի, մէկ քանի Ատա-Բազարցիներու, Պուրսացիներու և Թէքիրտաղցիներու հետ փութացին վերահաստատելու ուխտաւորական այս բարի ու նախնական սովորութիւնը և նախագուշակ հանդիսացուցին զմեզ թէ 1900-901 Թուականը դարագլուխ մը պիտի ըլլայ նաեւ Երուսաղէմի ուխտաւորական հոծ բազմութեան և անոր հնաւանդ սովորութեան վերահաստատմանը:

Մինչդեռ քրիստոնեայ ամէն ազգաց հոգեւոր հանդէսները, հոս, Երուսաղէմի մէջ, իրենց ազգակիցներու բազմութիւնովն է որ փայլ կը ստանան, մերինները, ընդհակառակը, իրենց խնկաբոյր հանգամանքներովն են որ աւելի սրտագրաւ, աւելի վսեմ, աւելի փառայեղ երեւոյթ մը կ'ընծայեն միշտ, ոչ թէ միայն մեզ Հայերուս, այլ նոյն իսկ օտար ազգերու՝ որոնք, բազմութեամբ արանց և կանանց կը լեցուին ամէն սրբավայրերու մէջ՝ տեսնելու համար Հայերուն տօնական մէկ հանդէսը, կամ եկեղեցական մէկ թափօրը: Արդ, որքա՛ն պանծալի, որքան վեհաշուք տեսարան մը պիտի ընծայէին արդեօք նոյն հանդէսներն ու թափօրները երբ շրջապատուէին Հայ. Եկեղեցւոյ զաւակներէն:

Բաւական թուով հայերու ներկայութիւնը հանդէպ բազմաթիւ օտարազգիներու, արդարեւ, տարբեր փայլ մը տըւաւ, այս տարի, Գիւտ Խաչի տօնական սրտաբուխ արարողութեանց և, Ս. Յարութեան տաճարին մէջ, նոյն օրուան մեծահանդէս անդրանիկ թափօրին որ անշուշտ արտակարգ շքեղութիւն մը պիտի ստանար եթէ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը որ Եաֆա կը գտնուէր, դժբախտաբար բացակայ գտնուած չըլլար և անձամբ նախագահէր հանդէսին:— Նոյն օրուան հանդիսապետն էր Տ. Ղեւոնդ Սրբազան:

Այս բուրումնաւէտ հանդէսին վաղայօրդ օրը, երեքշաբթի, տխուր անակնկալ մը, Երուսաղէմի սակաւաթիւ Հայերուն հետ, գրեթէ բովանդակ քաղաքացիները սուգի ու տրտմութեան մէջ թողուց: Նրաուն տնուոր ազգային փոքրամասնութեան մէջ բարետոհմիկ ընտանիքի մը տէր սիրելի անձնաւորութիւն մը Պօղոս էֆէնտի Զաքարեան, որ ինքնօգնութեամբ բաւական ազդեցիկ ու բարեկեցիկ դիրք մը գրաւած էր Երուսաղէմի մէջն ու շուրջը, սիրելի՝ առհասարակ ամէն ազգի ժողովրդեան, համակրելի՝ կառավարական բոլոր պաշտօնեաներուն որոնց բազմիցս պաշտօնակցած ու գործակից գտնուած էր իր համբոյր բնաւորութեամբը, լուրջ անձնաւորութիւն մը, որ իր գործունէութեամբը օգտակար եղած էր Ս. Յակոբեանց վանական հաստատութեանը և սիրելի նաեւ Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք Հօր, արժանացած պետական պատուոյ և աստիճանի ու գրաւած մեծին ու փոքրին սէրն ու համակրութիւնը, յանկարծական մահուամբ փակեց իր աշխարհային կեանքը:

Նոյն երեքշաբթի առաւօտ տեսած էինք Պօղոս էֆէնտին կատարեալ առողջ վիճակի մէջ, թէպէտ կորագլուխ, տխուր ու մտածկոտ... իր անդրանիկ արու զաւակը ժամանակէ մը ի վեր անկողնոյ կը ծառայէ... զայն եէթ կը խորհէր անշուշտ, որդեսէր տենդոտ հոգածութեամբ մը՝ առանց գիտնալու թէ խեղճը, տուն երթալուն պէս, քիչ ետքը, սրտի պայթիւնով մը պիտի կանխէր իր սիրելի անդրանիկը որ տակաւին կը տանջուի անկողնոյ մէջ, առանց գիտնալու թէ իր սիրելի հայրը գիշեր ու ցորեկ վրան գուրգուրացող մէկ հատիկ պաշտպանը երկրի վրայ, վերջին բառը... զաւա՛կս... ըսելով կնքած է իր մահկանացուն:

Հետեւեալ օրը՝ չորեքշաբթի, իրիկուան ժամը 10 ին, բազմութիւն մը ամէն ազգէ, Թուրք, Յոյն, Լատին, Ղպտի, Ասորի, Հաբէշ, Հրեայ, ինչպէս նաեւ օտարազգի եկեղեցականներէն ոմանք ու պաշտօնական անձնաւորութիւններ խռնուած էին Ս. Յակոբայ Տաճարին մէջ, ուր բացառիկ կերպով, ի յարգանս հանգուցելոյն ծառայութեանց, ատեանը դրուած էր մոմերով շրջապատուած մեռելակիր թաւշապատ սնտուկը:

Տխուր հանդէսին կը նախագահէր Պատ. Փոխանորդ Տ. Ներսէս Սրբազան, իր շուրջը ունենալով Միաբանութեան եկեղեցական բոլոր անդամները:

Դամբանականը խօսեցաւ Տ. Ղեւոնդ Սրբազան հայերէն և տաճկերէն լեզուաւ, յուզիչ շեշտերով ի վեր հանելով հանգուցելոյն բարեմասնութիւնները և մխիթարութիւն մաղթելով ներկայ ժողովրդեան և հանգուցելոյն ընտանեաց ու ազգականաց:

Պօղոս էֆէնտիի մահուամբ Երուսաղէմ արդարեւ կը կորսնցնէ ազգային կարեւոր անհատ մը, կառավարական գործերու տեղեակ լուրջ անձնաւորութիւն մը և Պաղեստինեան ժողովրդեան օգտակար անդամ մը:

Հանգուցեալ Պօղոս էֆէնտի Զաքարեան եօթանասուն տարեկանի մօտ էր:

— Ս. Պատրիարք Հայրը, անցեալ հինգշաբթի օր, Նոյմ. 2, Եաֆայէն վերադարձաւ ի Ս. Աթոռ, իրիկուան 12 ին (Ը. Թ.): Ամբողջ միաբանական խումբը, հանդերձ Գեր. Եպիսկոպոսներով, երկաթուղւոյ կայարանը դիմած էին բարի գալուստ մաղթելու Ն. Սրբազնութեան՝ որ կատարելապէս քաջառողջ վիճակի մէջ է յուրախութիւն իր սիրելի որդւոց:

Ն. Ամենապատուութիւնը կը պատրաստէ իր անձնականէն նոր կալուածներու յաւելումներ ընել վանական կալուածներու վրայ: Կը լսենք թէ մօտ օրերս պիտի սկսին շինութիւնները:

Ասոնք և ասոնցմէ առաջ ուրիշ մեծամեծ կալուածներ յանուն Ն. Սրբազնութեան թէ Երուսաղէմ և թէ Եաֆա, որոնք արդիւնաւոր եղած են և առաւել եւս պիտի արդիւնաւորին ապագային մէջ ի նպաստ սոյն դարաւոր հաստատութեան, դարուց ի դարս պիտի պանծացնեն Բարձրաշնորհ Սրբազանին անունը որ Ս. Աթոռոյ Շինող Երջանկայիշատակ Պատրիարքներու ցանկին մէջ այսօր ամէնէն կարեւոր տեղը կը գրաւէ և պիտի գրաւէ յաւիտեան:

Վ. ՐՈԲԸ

ԲՂԻՒ ԿԵԱՆՔԷՆ

ԵՐՋԱՆԻԿ ԸՆՏԱՆԻՔԸ

Ամէն օր կ'անցնիմ տան մը առջեւէն, ուր կ'ապրին այր մը և կին մը, իրենց միակ զաւկին հետ:

Առտուները երբ կ'անցնիմ հոնկէ, կը տեսնեմ որ կինը խնոցի կը հարէ, մինչ տղան աւլին նստած՝ հացին վրայի սերը կ'ուտէ ախորժակով: Տան էրիկմարդը չերեւար, անշուշտ կանուխէն շուկայ մեկնած է:

Իրիկունները երբ կ'անցնիմ հոնկէ, տանը դրան երկու կողմը նստած կը տեսնեմ այրն ու կինը, զաւակնին ալ կամ մէջտեղերնին, կամ աւլին խաղով մը զբաղած: Դէմքերնուն վրայ շատ անուշ գոհունակութիւն մը կը կարդամ ես: Իրիկնապահը կ'ամփոփուի քիչ քիչ. անոնք պահ մըն ալ կը խօսին դուռ դրացիի հետ: Արեւը մարը մտած, նախիրին գալը կը լսուի: Չորս հինգ ոչխար, տոտիկ տոտիկ կուգան կը մտնեն տունին բակը, այր ու կին ուշադիր կ'ըլլան որ գառը չմոլորի: Յետոյ, կինը՝ կթոցը ձեռքը՝ կը սկսի կթել ոչխարները, կաթը՝ Ֆը՛ց Ֆը՛ց կը հոսի. տանտիկնոջ դէմքին վրայ յայտնի գոհունակութիւն մը կը գծագրուի, տղան ոչխարին կոտոշը բռնած կ'օգնէ մօրը:

Իրիկնապահին ստուերներով ընդելուզուած այս աղուոր պատկերը կը հմայէ զիս շատ հեղ, ու կանգ կ'առնեմ, կարօտի նայուածքներով ծծելու այդ կեանքին անբացատրելի քաղցրութիւնը:— Թաւշապատ բազմոցներու վրայ իրարու փարած զոյգի մը սիրաբանութիւններով կէտկէտուած գիրկընդխառնումը, կամ խոխոջող վտակի մը եզրը, օդասուն սիրահարներու թեւ թեւի աննպատակ պտըտոյտը, որոնք բանաստեղծներուն գրչին տակ անստգիւտ բաներ մը կը դառնան, ինծի պարզապէս տխմարութիւններ կը թուին այդ պահուն, երբ կը տեսնեմ որ կինը՝ կթոցը լեցուն ձեռքը, վերը սենեակ կ'ելլէ, որուն կը հետեւի էրիկը. մինչ մանչն ալ այծ ու ոչխար գոմին մէջ փակելէ յետոյ, ցատկրտուքով կը հետեւի ծնողքին: Ու տան դուռը կը գոցուի կամացուկ մը՝ անոնց ետեւէն:

* * *

Կանուխէն անգամ մը տեսած էի ասոնք: Այրը՝ այն ատեն՝ վարդապետի մը քով փոքրաւոր էր, և իր խելօքիկ բնաւորութեամբ շատերուն համակրանքը շահած էր, կինը, աղքատի աղջիկ, անշուք, աննշա՛ն փիզիքապէս ու մտաւորապէս ալ: Երիտասարդին բարեկամները ուզեցին ամուսնացնել զինքը, ու յարմար դատեցին այս աղջիկը, անծանօթ մը՝ տղուն համար: Տեսցուցին իրարու տղան ու աղջիկը: Աղջիկը, չքաւորի զաւակ, հաւնեցաւ աս խելօք տղուն: Տղան սակայն առջի օրէն չզգաց այն բուռն զգացումը՝ որուն սէր կ'ըսեն շատեր, չսիրեց այդ աղջիկը. բայց բարեկամները ուզեցին զինքը համոզել:

Տղան, խելօքիկ տղան, կ'ընդդիմանար:

Օր մը բարեկամներէն մէկուն տունը նստած էր. անեցիք հիւրին հետ կը խօսէին ծանօթ խնդրոյն վրայ: Տանը փիսիկը քովերնին կը խաղկտար: Տանտիկնոջ թախանձանքին վրայ՝

—Բօ՛յր, ըսաւ տղան՝ փիսիկը ձեռքին վրայ առնելով. Աստուա՛ծ վկայ, աս կատուին վրայ ունեցածիս չափ սէր չունիմ աս աղջկան վրայ:

* * *

Հիմա ամուսնացած են ասոնք. բարեկամներու թախանձանքը վերջ գտած էր իրենց միութեամբ:

Ես կը կարծեմ թէ երջանիկ են ասոնք, շատ երջանիկ. ես այդ խաղաղիկ բնակարանին ներսը՝ աղուոր, անվրդով կեանք մը կը գուշակեմ:

Ու միտքս կը բերեմ նորէն այն խեղ մը տխմարութիւնները, որոնցմով տուներ կը կազմուին ու կը քակուին, սիրահարութիւններ տեղի կ'ունենան ու կը ցնդին. Նա և նէ ձեռք ձեռքի կուտան վայրկենական յափշտակութեան մը հետեւանքով, որուն քով ամէն հաշիւ կ'ոչնչանայ. տարի մը երկո՛ւք ալ, ու սէր, գորով ամէն ինչ կաղ, կոխ կը դառնայ:

Մինչ համեստ երդիքի մը տակ՝ կեանքին է՛ն անուշը կը վայելեն այս համեստ հոգիները:

Ես կը սիրեմ առտու իրիկուն դիտել այս սիրուն պատկերը. բաղդաւոր ընտանիք, դո՛ւք էք որ գիտէք վայելել երջանկութիւնը:

Լ. Գ. ՍՐԱՊԵԱՆ

ԲԱՂԴԱՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Կայսերական Սուլթանիէ վարժարանը մրցմամբ ընդունուած վեց աշակերտներուն չորսը Մայր-Վարժարանէն յաջողած ըլլալը հետաքրքրեց զիս ուշի ուշով հետազօտել Ուսումնական Խորհրդին հրատարակած ազգ. վարժարանաց վերջին վիճակացոյց պատկերը, ուր նշանակուած են իւրաքանչիւր դպրոցի աշակերտաց թիւը, կարգերը և ծախսուած գումարը, կ'ուզէի հասկնալ թէ Մայր-Վարժարանը ի՞նչ զոհողութեամբ կրցած է այդ յառաջդիմական յաջողութիւնը ձեռք բերել:

Անակնկալ մը գտայ հոն: Ահաւասիկ գտածս՝

Գում-Գաբու՝ Մայր-Վարժարան ունի 590 աշակերտ. ծախք՝ 5360 դրուշ:

Իւրաքանչիւր աշակերտի համար՝ 9 դրուշ ամսական ծախք:

Սամաթիա՝ Ս. Սահակեան. 379 աշակերտ. ծախք՝ 5010 դրուշ:

Իւրաքանչիւր աշակերտի համար՝ 13 ու կէս դրուշ ծախք:

Գազլը-Չեշմէ՝ Ազգ. Ս. Փ. Որբանոց՝ 294 աշակերտ. 5650 դրուշ կրթական ծախք:

Իւրաքանչիւր աշակերտի համար՝ 19 դրուշ ծախք:

Մաքրիգիւղ՝ Տատեան վարժարան՝ 220 աշակերտ. 3950 դրուշ ծախք:

Իւրաքանչիւր աշակերտի՝ 18 դրուշ ծախք:

Բէրա՝ Էսաեան. 382 աշակերտ. 9686 դրուշ ծախք:

Իւրաքանչիւր աշակերտի համար՝ 25 ու կէս դրուշ ծախք:

Պէշիքթաշ՝ Մաքրուհեան վարժարան. 190 աշակերտ. 3800 դրուշ ծախք:

Իւրաքանչիւր աշակերտի համար՝ 20 դրուշ:

Օրթագիւղ՝ Թարգմանչաց վարժարան. 150 աշակերտ. 3200 դրուշ ծախք:

Իւրաքանչիւր աշակերտի համար՝ 20 ու կէս դրուշ ծախք:

Սկիւտար՝ Ս. Խաչի վարժարան 357 աշակերտ. 6200 դրուշ ծախք:

Իւրաքանչիւր աշակերտի համար՝ 17 ու կէս դրուշ:

Գատըգիւղ՝ Արամեան վարժարան. 195 աշակերտ. 5300 դրուշ ծախք:

Իւրաքանչիւր աշակերտի համար՝ 27 ու կէս դրուշ ծախք:

Արդ, հոս չեմ ուզեր աւելի մանրամասնութեանց մտնել, թէ նոյն իսկ շատ դպրոցներ, հակառակ իրենց սպառած մեծ գումարներուն, միջին կամ բարձրագոյն դասարանները պակաս ունին կրթական ծրագրէն: Յայտնի կը տեսնուի թէ ծախսուած դրամը խոտոր կը համեմատի մեր դպրոցներուն յառաջդիմութեան հետ: Երբ միեւնոյն ծրագիրն է որ կը գործադրուի ամէն դպրոցներու մէջ, կը փորձուիմ Ուսում. Խորհուրդին հարցնելու թէ արդեօք բարեհաճա՞ծ է այս անհամեմատ անհաւասարութեան պատճառներուն վերահասու ըլլալ:

Ա. Յ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

«ԽՕՍՔԸ ԱՐԾԱԹ, ԼՌՈՒԹԻՒՆԸ ՈՍԿԻ»

Մարդուն ամէնէն գեղեցիկ և ուշագրաւ յատկութիւններէն մէկն է խօսելու կարողութիւնը, եզական պարգեւ մը՝ որմէ զուրկ կը մնան մարդկայէն սեռէ ստորադաս բոլոր միւս կենդանիները: Մեր բնութեան ամէնէն կարեւոր յատկանիշներէն մէկը ըլլալով հանդերձ այս բնատուր կարողութիւնը՝ շատ անգամներ ալ կրնայ վնասակար ըլլալ, երբ չափազանցութեամբ գործածենք զայն: Որպէսզի լաւ հասկցուինք՝ խնդիրը նկատենք իր մէկ քանի կողմերովը:

Ո և է դասաւութեան կամ ունկընդրութեան մը պահուն երբ մտամփոփ լըռութեամբ մեր ուշադրութիւնը չենք սեւեռեր խօսողին վրայ, անշուշտ անկարող կ'ըլլանք պէտք եղածին պէս օգտուելու, չկրնալով հասուն խորհրդածութիւններու առատ պաշար մը ժողվել մեր մտքին մէջ, ի հարկին ուրիշներուն ալ հաղորդելու համար զանոնք:

Դարձեալ, երբ ծանօթ խնդրի մը նըկատմամբ ունեցած կարծիքնիս առանց նախապէս խորհրդածութեան բովէն անցնելու կամ առանց կշռադատելու կ'արտայայտենք՝ միշտ կ'ունենանք ձախող արդիւնք մը, անճիշդ խօսքեր, անստոյգ դատումներ:

Բայց երբ վարժուինք լուռ ու մունջ խորհելու, երբ աւելի սիրենք մտածել քան ատենաբանել, ա՛լ այն ատեն ինքնաբերաբար պիտի ուզենք ունայն խօսքերով սպառած ժամերնիս յատկացնել աւելի արդիւնաւոր հետազօտութիւններու, և այսպէս մտածումի օժանդակութեան տալով իր արժանաւոր կարեւորութիւնը՝ զօրացնել մեր մէջ շըրջահայեցութիւնը՝ զգացածնիս կանոնաւորապէս արտայայտելու և մեր արտադրութիւններուն մէջ պատշաճ չափաւորութիւն մը ի գործ դնելու համար: Միեւնոյն արդիւնքին պիտի հասնինք նորէն եթէ բարոյական տեսակէտէն դիտենք խնդիրը: Անոնք որ յախուռն և անխորհուրդ խօսակցութիւններ ընելու վտանգաւոր թերութիւնը ունեցած են՝ միշտ առարկայ եղած են ուրիշներու արհամարհանքին. իրենք իրենց հաւնելով, ինքզինքնին միայն գովաբանելով՝ պատճառ եղած են ուրիշներուն վիրաւորուելուն: Անկարելի է գտնել անոնց լեզուին վրայ խօսք մը, բառ մը, որ ունկնդրին վրայ հաճոյական տպաւորութիւն մը թողու, անկապ խօսա՛կցութիւններու շարք մը, ունկնդիրը ձանձրացնելու սահմանուած: Շատախօս մարդը բաց գրքի կը նմանի, զոր ամէն ոք կը կարդայ:

Ընդհակառակը, ո՛վ որ չափաւորութեամբ կը խօսի և իր կարծիքը յայտնելու չարտորար, միշտ կը շահի. ուրիշներու միտքն ալ հասկնալէ ու անոնց կարծիքները իրարու հետ բաղդատելէ վերջ աւելի դիւրին չէ՞ միթէ ճշմարտութեան մօտենալ. շատ ստոյգ է սա առածը թէ «խօսիլը ցանել է և մտիկ ընելը՝ քաղել»:

Շատախօսը ո՛ և է նիւթի մը վրայ խօսելէ ետքը հասնելով կէտի մը ուրկէ անդին կարելի չէ իր ունայնաբանութեան նիւթ ճարել, կը սկսի, կամ աւելի ճիշդ՝ կը ստիպուի այս կամ այն անձին վրայ դիտողութիւններ ընել, ոմանք պախարակել իր բարքին յատուկ անճահ ակնարկութիւններով, ոմանց արժանիքը քննադատել՝ առանց ուղիղ և լայն մտքէ մը առաջնորդուելու:

Անվիճելի է թէ, յարմար պարագաներու մէջ, ունկնդիրներու տրամադրութեանց համապատասխանող խօսակցութիւններ միշտ ախորժով մտիկ կ'ըլլուին: Բայց այն պարագաներու մէջ երբ անկարող կը գտնուինք հաստատապէս որոշել՝ խօսելու կամ լռելու պատշաճութիւնը, երբ մեր խօսքին արդիւնքին վրայ տարակուսական գաղափար մը ունինք, երբ աղօտ կերպով կը նախատեսենք անպատեհութիւն մը կամ դոյզն սրտացաւութիւն մը՝ պէտք է նախընտրենք լռելը խօսելէն, վասն զի սակաւադէպ է որ լռած ըլլալնուս համար զղջանք:

Թօգատ — Մ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Քաղաքական Լուրեր

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Տօքթ. Մօրիսընի հեռագիրները.—Բէքինի բանակցութիւնները.—Դիւանագիտական դժուարութիւններ.—Նոր ծանուցագիր.—Չինու կայսեր հրամանագիրը.—Չինացիներուն սպառազինութիւնը:

Բէքին, 25 Նոյեմ.—Եւրոպայի հեռագիրները շարունակ կը խօսին՝ Չինու և Բէքինի օտար դեսպաններուն միջեւ կատարուած հաշտութեան բանակցութիւններուն վրայ, բայց ցոյց կու տան թէ կացութիւնը բնաւ նկատողութեան չառնուիր: Այս միջոցիս բանակցութիւն չի կատարուիր և որ և է բանակցութիւն անկարելի է որչափ ատեն որ Չինացիները չընդունին պարունակութիւնը հաւաքական ծանուցագրին որ տակաւին իրենց ներկայացուած չէ և որուն ընդունելութիւնը պարտաւորիչ է: Այն հեռագիրէն ի վեր որով ցոյց տուած էի կառավարութեանց հաւանութեան ենթարկուած գըլ-

---

—)(44)(—

ԺՈՐԺ ԲՐԱՏԷԼ

ԴԵՂԻՆ ՄԱՐԳՐԻՏ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԼՈՐԴ ՌԻՉՄՈՆՏԻ ՄԻԼԻՈՆՆԵՐԸ

Ժ.

—Մարլիի փակոցը տեսա՞ծ էք, ըսաւ ծերուկ նաւազին:

—Ոչ Մարլին գիտեմ և ո՛չ ալ փակոցը, առաջին անգամն է որ հոս կուգամ և զոր կը յուսամ թէ վերջինը պիտի ըլլայ: Իմ տեղս չէ անուշ ջուրին վրայ նաւարկելը:

—Այնքան դիւրին մի կարծէք, պատասխանեց Ժիւլ Պօպօ յաղթական ժպիտով մը: Մեր ամենէն փորձառու և վաղեմ նաւաստիներէն մէկ քանին անգամ կորսուած են հոս:

—Ատոնք աւազակի պատմութիւններ են, ըսաւ Պրիէն, նստած տեղէն չարժելով: Զիս չէք կրնար խաբել:

—Ճշմարտութիւնը կ'ըսեմ ձեզ. եթէ քիչ մը առաջ ձեզի չըսէի թէ սա կողմէն չերթանք, փակոցին պիտի զարնուէինք: Թերեւս ալ պատահէր որ, ջուրերը շատ բարձր ըլլալով՝ հոսանքէն քշուէինք ու փակոցին վրայէն անցնէինք:

Իվ-Մարի Պրիէն ուշադրութեամբ մտիկ կ'ընէր:

—Ի՞նչ վտանգ կ'ըլլէր փակոցին վրայէն անցնելէն:

—Նաւակը կը խորտակուէր:

—Փակոցին տակ ջուրը շա՞տ խորունկ է:

Պօպօ քիչ մը վարանելէ յետոյ.

—Խորու՛նկ է մի, քսան ոտք ջուր կայ:

—Եթէ վայրենիներու գործածած նաւակներուն պէս ըլլար, կարելի էր անցնիլ ատկէց. Հնդիկները Ամերիկայի բոլոր գետերուն վրայ իրենց նաւակները անվտանգ կը վարեն հոսանքին դիմաց:

—Հնդիկները կրնան ընել, բայց ոչ Ֆրանսացիները:

—Կը կարծէ՞ք որ այնպէս է:

—Այո՛ կ'ըսեմ, Ֆրանսացիներուն գործը չէ. անցեալ տարի Անգլիացի մը վայրենիներու ծառափոր նաւակով փորձեց անցնիլ և յաջողեցաւ, բայց ի՞նչ դժուարութեամբ: Տեսնելու էիք ո՛րքան ծափահարուեցաւ այդ Անգլիացին որ յաղթական՝ հպարտօրէն ըսաւ.

—Աս կ'ապացուցանէ որ Անգլիացիները աշխարհիս առաջին նաւաստիներն են: Ձեր նաւազներուն մէջ մէկ հատ չի կայ որ կարենայ ի գլուխ հանել իմ յաջող փորձս:

Պրիէնի դիմագիծները կծկուեցան. ծխափողը բերնէն վար առաւ և սկսաւ խորհիլ:

—Ա՛հ Անգլիացին այդպէս յայտարարեց:

—Այո՛, ըսաւ Ժիւլ և հաւատացէ՛ք որ մինչեւ այսօր ո՛չ ոք հերքեց իր ըսածը:

—Քիչ մը առաջ կը հաւաստէիր թէ քսան ոտք ջուր կայ փակոցին տակ:

—Քսան ոտքէն աւելի:

—Շատ լաւ. երբ Մարլի հասնինք, կ'երթաս ծառափոր նաւակդ կը բերես ինչպէս նաեւ լոգանքի վարտիք մը, որպէս զի զգեստներս չաղտոտին: Պիտի տեսնես թէ Անգլիացիի մը ըրածը Ֆրանսացին ալ կրնայ ընել և աւելին:

Դժոխային ուրախութիւն մը փայլեցաւ Պօպօյի աչքերուն մէջ: Եւ սկսաւ ա՛լ աւելի գրգռել Պրիէնը, որպէս զի իր մտքին մէջ ծնած խոլ գաղափարը գործադրէ:

—Պէտք է զգուշութիւն ընել, կրնայ արկած մը պատահիլ: Անգլիացիներուն մի նայիք, անոնք ոնդակազմ մարդիկ են, ամէն բանի վարժ, բայց Ֆրանսացիները այնպէս չեն. և յետոյ դուք երիտասարդ չէք ալ:

—Բաւ է գոչեց Իվ Մարի-Պրիէն չոր շեշտով մը. չափը կ'անցնես, ի՞նչ ըսել է երիտասարդ չեմ եղեր: Ա՛հ, կը կարծես թէ բոլորովին մգլոտած եմ ալ ու չեմ կրնար մրցիլ Անգլիացիներուն հետ: Բաւ է, ա՛լ բառ մը մի հաներ բերնէդ, եթէ ոչ ետ կը դառնամ և քեզ ու նաւակդ միասին փակոցին վրայէն կ'անցընեմ:

Ժիւլ Պօպօ լեզուն քաշեց ու նաւակը Սէնի դէպի աջ կողմը ուղղեց, որպէս զի Պրիէն լաւ մը չքննէ փակոցին տեղն ու դիրքը: Պրիէն իսկոյն հանուեցաւ ու լոգանքի յատուկ վարտիք մը հագնելով հոսանքին մէջ նետուեցաւ և սկսաւ մեծ կորովով ճեղքել զայն: Պրիէն անմիջապէս հասկցաւ հոսանքին դիրքը և անոր մէջտեղը ձգեց ինքզինքը ու հաւասարակշռութիւնը պահելով սկսաւ քշուիլ: Դարափին վրայ քանի մը անցորդներ զայն հոսանքին մէջ ինկած տեսնելով, սկսան աղաղակել: Պրիէնի մտքին մէջ կասկա՞ծ մը արթնցաւ թէ խաղ մը կը խաղային իրեն: Բնա՛ւ, ընդհակառակը, հիանալի պաղարիւնութեամբ մը կողմնակի նետուեցաւ հոսանքին մէջ, այն պահուն երբ ջուրերը փակոցին մէջ կը թափէին, բայց ոչ գլուխը դէպի առաջ, որպէս զի յորձանքին ուժգնութենէն չխորտակուի: Պրիէն եթէ այդ միջոցը չգործադրէր, իր մարմինը ջախջախուած պիտի ըլլար սալաքարերուն վրայ:

Հակառակ այդ զգուշաւորութեանց, քար մը վիրաւորեց իր աջ կողը և խոշոր պատռուածք մը բացաւ մորթին վրայ: Բաղխումը եղած էր. բայց Պրըթօնի մը կողերը այնքան կարծր են որքան իր գըլուխը: Պրիէն առանց կարեւորութիւն տալու այդ վիրաւորումին, նոր թափով անգամ մըն ալ ճեղքեց յորձանքը և ինկաւ դարափին վրայ. ճիշդ ատենն էր, որովհետեւ հակառակ իր կորովին, Պրիէնի ուժը սպառելու վրայ էր և երկաթէ ձող մը կուրծքին կառչած կը խեղդէր զինքը: Քանի մը հոգի շրջապատեցին Պրիէնը. անոր խենթութիւնը, անոր հրաշքով անցուցած վտանգը կը պատմէին իրարու:

—Յիմար մըն է որ ինքզինքը մեռցնել կու զէր, կ'ըսէին միաբերան:

Այդ պահուն Պրիէն աչքը բացաւ եւ լսեց իր վրայ եղած ենթադրութիւնները: Կատաղի նայուածք մը արձակեց հոն գտնուողներուն վրայ:

—Եւ սակայն պէտք է որ շնչեմ, ըսաւ Պրիէն մտովի:

Ու բուռն ճիգով մը եգի շունչ մը առաւ ու իր թոքերը սկսան ազատօրէն գործել:

—Այսպէս խոտին վրայ մնալ չըլլար կ'ըսէր Պրիէն. աս անպիտանները այնքան հետաքրքրութեամբ զիս կը դիտեն, իբր թէ կապիկ եղած ըլլայի:

Պրիէն դժուարութեամբ ելաւ և հոն գտնուող մարդոցմէ մէկուն ուղղելով՝ խօսքը հարցուց.

(Շարունակելի)

խաւոր պայմանները, օտար դեսպանները, որոնց հետ է նաեւ Ռուսիոյ դեսպանը, համաձայնեցան՝ բարեփոխել՝ նոր անոր պարունակութիւնը՝ երկու նոր առաջարկութիւններով որ նախապէս մերժուած էր միաձայնութիւն չըլլալուն համար։ Այդ երկու առաջարկութիւններն են՝ նախ Անգլիոյ դեսպան Սըր Էրնէսթ Սաթօուի այն առաջարկութիւնը թէ Չին պէտք է հաւանի առեւտրական դաշնագրութեանց վերաքննութեանը. և յետոյ Իտալիոյ առաջարկութիւնը թէ Չին պէտք է հաւանի միջազգային ելմտական քոնթրոլի այն ամէն միջոցներուն՝ զորս Տէրութիւնները պիտի կրնան էական նկատել՝ իբրեւ երաշխաւորութիւն՝ իրենց պահանջած հատուցումներուն վճարմանը։ Այս վերջին առաջարկութիւնը համահաւասար է միջազգային քոնթրոլի մը հաստատման, ինչպէս կան զանազան տեղեր։ Հաւաքական ծանուցագրին յանձնուելուն յապաղումը առաջ եկած է Տէրութեանց ձգձգումներէն։ Այդ յապաղումը աւելի կը շատցնէ ներկայ դժուարութիւնները և կը ծանրացնէ՝ առեւտրական ու սեղանաւորական տագնապը, մանաւանդ ներքին տուրքերու գանձմանը համար։ Ենթադրելով որ չինական պատուիրակները ընդունին հաւաքական ծանուցագրին պարունակութիւնը, ծանր աշխատութիւնը այն ատեն պիտի սկսի։ Նախ կան ծայրայեղ դժուարութիւններ՝ իշխաններու և բարձրաստիճան պաշտօնատարներու դէմ վճռուած մահու պատիժը գործադրելու, արքունիքը Բէքին վերադարձնելու և Թունկ-Ֆու-Սիանկի ազդեցութիւնը կոտրելու համար, վասն զի այս վերջինը չուզեր բանաւոր ընթացքի մը հետեւիլ։ Յետոյ կայ հատուցմանց վճարման խնդիրը, որ, ամէնէն չափաւոր ենթադրութիւններով, արդէն մէկ ու կէս միլիառ Ֆր.ի կը հասնի։ Վերջապէս կայ նաեւ առեւտրական դաշնագիրներուն վերաքննութիւնը, որուն մէջ է նաեւ Թիպէթի պայմանագրութիւնը։ Ելմտական արդի կացութիւնն ալ մեծ հսկողութիւն կը պահանջէ։ Հիմա հարկ եղած դրամը կայ արդէն կնքուած փոխառութիւններու դեկտեմբերի և յունուարի տոկոսները վճարելու համար, բայց անկարելի չէ որ յետոյ գլխավճարի հատուցման առժամեայ ընդհատում մը տեղի ունենայ։

Վիեննա.—Բէքինի օտար դեսպաններուն կողմէ անցեալ շաբաթ օր վերջնականապէս ընդունուած հաշտութեան նախաշաւիղ պայմանները՝ կարգ մը կէտերու վրայ կը տարբերին նոյեմ. 11ին առաջարկուած պայմաններէն։ Նախ՝ պայմաններուն թիւը տասնըմէկէն չորսի իջուցուած է։ Գերմանիոյ դեսպան Պարոն Ֆոն Քէթէլէրի սպաննուած տեղին վրայ կանգնուելիք յիշատակարանը և կայսերազուն իշխանի մը կողմէ ցաւակցական նամակ մը Պէրլին բերելը չկան հիմակուան պայմաններուն մէջ, կարելի է որ Գերմանիա պնդէ այդ պայմանին վրայ, թէեւ Տէրութեանց ընդհանուր ծրագրին մաս չկազմէ ատիկա։ Գալով Չարդերու թելադրիչները մահուան պատժին ենթարկելու պայմանին, հիմա անոր տեղ դրուած է պատիժ մը միայն տալ։ Պայմաններուն մէջ չկան նաեւ հինգ տարուան միջոցի մը մէջ կատարուելիք քննութիւնները ընդհատել գաւառներու մէջ և արտաքսել այն ամէն պաշտօնատարները որոնք չեն ջանար արգիլել օտարականներուն դէմ եղած թշնամական ցոյցերը։ Նմանապէս մէկդի թողուած է Չինու արտաքին գործոց Խորհուրդը ջնջելու և անոր տեղ արտաքին գործոց Նախարարութիւն մը հաստատելու պայմանը, իսկ գալով բերդերը քանդելու խնդրին, պայմաններուն մէջ ատիկա ալ վերցուած է, որ թերեւս շատ նուաստացուցիչ նկատուած է այնպիսի Տէրութեան մը համար, որուն վեհապետական իրաւունքին պէտք չէ դպչիլ և ոչ ալ տարակուսիլ անոր մասին։ Հետեւաբար կը մնան միայն չորս պայմաններ, զորս ծանուցինք արդէն։ Ատոնք նուազագոյնը կը ներկայացնեն այն պայմաններուն, որոնք իբր դրամական հատուցում և երաշխաւորութիւն Տէրութիւնները պարտին առաջարկել՝ իրենց հպատակներուն ապահովութեան համար ո՛ և է պատահականութեան դէմ։ Առաջարկուած նոր պայմանները, կ'ըսեն Վիեննական թերթերը, կը ձգտին համաձայնութիւնը պահպանել միջամտող Տէրութեանց միջեւ և հաշտութեան բանակցութիւնները դիւրացնել օտար դեսպաններուն և չինական լիազօր պատուիրակներուն միջեւ։ Եւ եթէ այդ բանակցութիւնները ուրիշ արդիւնք ալ չունենան, բայց եթէ համաձայնութիւնը պահպանել Տէրութեանց միջեւ, դարձեալ բարերաստիկ իրողութիւն մը պէտք է համարիլ։ Գալով առաջարկուած նոր պայմաններուն, իրենց չափաւորութեանը պատճառաւ հաւանական է որ ընդունուին Տէրութեանց և Չինու կողմէ։

Թորք-Արթիւր.— Հոս հրատարակուող ռուսերէն թերթ մը Չինու կայսեր հետեւեալ մէկ նոր հրամանագիրը կ'արտատպէ.

«Ներկայ պատերազմը վերջացաւ տարօրինակ կնճռոտութիւններով, ինչ որ մեզ հարկադրեց փնտռել պատճառը այն թշուառութեան, որ հիմա կը տիրէ մեր երկրին մէջ, վասն զի ատիկա բոլորովին մեր կամքին հակառակ կերպով կատարուած է։ Հիմա երեւան հանեցինք թէ պատասխանատուութիւնը կը ծանրանայ այն բոլոր իշխանութիւններուն և բարձրաստիճան պաշտօնատարներուն վրայ որոնք Պոքսըրները և ուրիշ ստահակներ դրամով քաջալերեցին բարեկամ տէրութեանց դէմ գործելու։ Պատճառ եղան թշուառութեան և պարտաւորեցին զմեզ հեռանալ Բէքինէն։ Մենք բոլորովին զերծ ենք այդ եղածներուն պատասխանատուութենէն, բայց համոզուած ենք որ մեր վրայ ծանրացող դժբաղդութեան թելադրիչները անբարոյական իշխաններ են, այն տեսակ պաշտօնատարներ որոնք անկրկնելի ծրագիրներ յղացած են։ Մեր զայրոյթը չափ ու սահման չունի և կը խոստովանինք թէ չարագործները արժանի են խիստ պատժի մը. ուստի հրամայած ենք և կը հրամայենք որ Զուանկ, Բուչին, Զա-Լիէն, Թուան, Զայ Զան և Զայ-Եան իշխանները պէտք է պաշտօնանկ ըլլան, իրենց ազնուականութեան տիտղոսներէն ու սեպհականութիւններէն զրկուած հոչակուին, և զինուորական ատեանին յանձնուին խստիւ պատժուելու համար, որպէս զի ատիկա ապագային համար օրինակ մը ըլլայ իմ միւս հպատակներուս։

Տուեալ Թայ-Էն-Ֆուի մէջ, 26 սեպտեմբեր։

ՔՈՒԱՆԿ-ՍՈՒ»

Լոնտոն.—Ռիւթէր կ'իմանայ թէ Սինկան-Ֆուէն գաղտնի հրամանագիր մը ծանուցեր է փոխարքաներու և կառավարիչներու դադրեցնել նոր զէնքերու շինութիւնը և հին զէնքերը ընդունիլ վասն զի նորերը անազդեցիկ եղան միջազգային զինուորներու դէմ մղուած ճակատամարտներու մէջ։

Պերլին.— Հաւանական կ'երեւայ որ Ֆրանսա ու Ճափոն ալ ետ քաշեն իրենց զինուորները Չինէն, բայց այդ պարագան մտահոգութիւն չի պատճառեր, վասն զի տակաւին բաւական զինուոր կը մնայ։

—Մ. Նահանգներուն համար կ'ըսուի թէ գաղտնի գործեր կ'ընեն. Լի-Հունկ-Ճանկ սապէս գրեր է Շանկայ գտնուող իր մէկ բարեկամին.— «Ամէնէն աղէկն է հանդարտ կենալ, չշարժիլ և բան մը չընել։ Սատանաները իրարու գլուխ պիտի պատռեն։»

ՔՐԻՒԿԸՐ ՆԱԽԱԳԱՀԸ

Բարիզի ցոյցերը.—Անգլիոյ լրագիրները.—Պելճիքայի յանձնաժողովը.—Տէրութեանց կոչում պիտի ըլլայ.—Տպաւորութիւնը Զանազան երկիրներու մէջ։

Լոնտոն, 26 Նոյեմ.—(Մաքէնի թղթակցէն).—Անոնք որ ամէն առտու Անգլիոյ լրագիրները կարդալու սովորութիւնը ունին, այս առտու այն տեսակ մեղմութիւն մը զգացին զոր երկար ատեն պիտի յիշեն։ Հազիւ թէ բացած էին անգլիական լրագիրներու Խմբագրականներու բաժինը, ինքզինքնին վարդաստանի մը մէջ զգացին և կարծես թէ խնկաւէտ բուրումներ առին։ Աչքերնին շփեցին, կարծելով որ երազ կը տեսնեն. բայց ոչ, արթուն էին, մտացնորութեան մը ենթակայ չէին. խմբագրականներն էին որ այդ անուշ հոտը կը բուրէին։ «Բարիզի ամբոխին սքանչելի ընթացքը... Ֆրանսայի օրինաւոր խանդավառութիւնը... Ֆրանսական մամուլին ողջամտութիւնը և չափաւորութիւնը... Հանրապետութեան կառավարութեան խղճամիտ ուղղամտութիւնը...։ Ֆրանսայի կողմէ աշխարհի տրուած մեծանձնութեան մեծ դաս մը»։ Ասոնք էին գլխաւոր խաղերը այն ներդաշնակ նուագածութեան որուն ունկնդրեցինք ամբողջ օրը։ Նուագածուները Անգլիոյ օրագրողներն էին և այդ ցայգերգը կ'երգուէր՝ Ֆրանսայի ժողովուրդին կողմէ Թրանսվալի հանրապետութեան նախագահին եղած ընդունելութիւնը տօնելու համար։ Այս օրհնեալ օրուան մէջ քննադատներ տեսնուեցան որոնք, շատ անգամ անաչառ, սիրուն բարոյախօսներ դարձան։ Օրինակի համար Թայմզ որ Բարիզի ժողովուրդը իբրեւ օրինակ ցոյց կու տայ Լոնտոնի ժողովուրդին և կը հարցնէ այս վերջնոյն թէ նմանօրինակ առիթներու մէջ նոյն խոհականութիւնը և զգուշաւորութիւնը ցոյց տուա՞ծ է։ Սթանտարտ, որ ամէն բան քննադատելու հին սովորութիւնը ունի, հիմա քաղցրաբարոյ հանգամանք մը առած է։ Այս միջոցիս դժուարահաճութիւն արտայայտող որ և է տող չի պարունակեր, թէեւ իր բաժանորդները կորսնցնելու վտանգին մէջ կը գտնուի։ Տէյլի Մէյլ, անուղղայ ճչողը, լուռ կը ժպտի։ Տէյլի Թէլէկրաֆ բանաստեղծութիւն կը խառնէ իր գրածներուն մէջ։ Այս ամէնքը և բոլոր այս փոփոխութիւնները՝ Քրիւկէր նախագահին համար կ'ըլլան։ Ամբողջ Լոնտոնի մէջ այս իրիկուն Անգլիացի մը միայն կայ որ զայրացած է, այն է Լոնտոնի ոստիկանապետը՝ Սըր Էտուարտ Պրէտֆորտ։ Չի կրնար հանդուրժել որ անցեալ շաբաթ օրը Բարիզի մէջ ոստիկան մը միայն վիրաւորուած ըլլայ, մինչդեռ Թրանսվալէն վերադարձող կամաւորներուն ընդունելութեան օրը Լոնտոնի մէջ բազմաթիւ ոստիկաններ վիրաւորուած էին։ Սըր Էտուարտ Պրէտֆորտ տարօրինակ կը գտնէ ցոյցերու այդ տեսակ կազմակերպութիւն մը և կ'ըսէ թէ Բարիզի ոստիկանապետ Պ. Լէբինի արհեստին կը միանայ։ Սըր Էտուարտ Պրէտֆորտի ձայնը, սակայն, չի լսուիր և կը կորսուի գովեստներու ու հաւանութեան ընդհանուր արտայայտութեանց մէջ։ Քուք գործակալութեան տնօրէնը այս իրիկուն խօսակցութեան մը պահուն յայտարարեց թէ հարիւրէ աւելի Անգլիացիներ տոմսակ ուզած էին Բարիզ երթալու և Պ. Քրիւկէրի ըլլալիք համակրական ցոյցերուն ներկայ գտնուելու և նոյն իսկ մասնակցելու համար, բայց գործակալութիւնը յարմար չէ դատած զեղչեալ գիներով այդ տեսակ ուղեւորութիւն մը կազմակերպել։

Պրիւսէլ.— Պ. Քրիւկէր խոստացած ըլլալով որ, եթէ առողջութիւնը ներէ, Պելճիքա ալ պիտի այցելէ, Պրիւսէլի ընդունելութեան յանձնաժողովը կոչում ըրաւ երկրին քաղաքապետական բոլոր Խորհուրդներուն, որպէս զի քսակով մը բարի գալուստ մաղթեն Թրանսվալի նախագահին։ Յանձնաժողովը նաեւ առաջարկեց որ քաղաքապետական բոլոր Խորհուրդները սա բանաձեւը քուէարկեն.— «Կը մաղթենք որ 1899ին Լա Հէյի մէջ գումարուած խաղաղութեան Դեսպանախորհուրդին որոշման համաձայն, վերջ մը տրուի այն սոսկալի դէպքերուն, որոնք, 1899 հոկտեմբերէն ի վեր, վիշտ և գայթակղութիւն պատճառեցին քաղաքակիրթ աշխարհին. նաեւ վերջնապէս ճանչցուի ու նուիրագործուի քաջարի երկու հանրապետութիւններուն իրաւունքը՝ առանձին գոյութիւն մը և ինքնավար կառավարութիւն մը ունենալու մասին։»

Լա-Հէ.—Լա-Հէյի հարաւային Ափրիկէի Ընկերակցութիւնը որոշեց կազմակերպել մեծ ընդունելութիւն մը որուն միջոցին Պ. Քրիւկէր պիտի ընդունի զանազան Ընկերակցութեանց ներկայացուցիչներուն շնորհաւորութիւնները։

Վիեննա.—Վիեններ Թակպլաթ սա հեռագիրը կը հրատարակէ Պրիւսէլի իր թղթակցէն.—«Թրանսվալի դեսպանատան մէջ կը ծանուցուի թէ Պ. Քրիւկէր, Լա Հէ հասնելուն պէս, կոչում մը պիտի ընէ բոլոր Տէրութեանց՝ անոնց միջամտութիւնը խնդրելով։ Այդ կոչումը եթէ լսելի չըլլայ, պիտի հրատարակէ իր քով եղած բոլոր գրութիւնները որոնք աննպաստ են Անգլիոյ։ Պ. Քրիւկէր յետոյ հարաւային Ափրիկէ պիտի դառնայ դիւցազնի մը պէս մեռնելու։

Պերլին.—Գերմանիոյ լրագիրներ զանազան հրատարակութիւններ կ'ընեն Ֆրանսայի մէջ Պ. Քրիւկէրի եղած համակրական ընդունելութիւններուն համար։ Քէօլնիշէ Զայթունկ ըսելէ յետոյ թէ Ֆրանսայի ցոյցերը Անգլիացիներուն ջիղերը կը գրգռեն, կը յարէ թէ մինչեւ որ պաշտօնապէս ընդունուի թէ հարաւային Ափրիկէի հանրապետութիւնները անգլիական գաղթավայրի վերածուած են, ֆրանսական կառավարութիւնը իրաւունք ունի Պ. Քրիւկէրը իբրեւ կառավարութեան մը պետը ճանչնալ։ Գերման թերթը կը յայտարարէ թէ Պ. Քրիւկէր թէեւ առողջական վիճակին բերմամբ կը ճամբորդէ և պիտի չհամարձակի Տէրութեանց միջամտութիւնը խնդրել, Թրանսվալի անկախութիւնը պահպանելու համար, սակայն այդ ուղեւորութիւնը մինչեւ մէկ աստիճան քաղաքական նըպատակով կը կատարէ։ Գերման լրագիրներէն միայն Նացիոնալ Զայթունկ քիչ մը հակառակ կը խօսի Պոէրներուն։ Կը յարէ թէ Պոէրները թէեւ պատերազմին առաջին երկու ամիսներուն մէջ իրենց թշնամիին վրայ թիւի առաւելութիւն ունէին, սակայն չկրցան օգտուիլ այդ պարագայէն։ Անոնց վերջին պարտութիւնը ոչ միայն իրենց թշնամիին շատուոր ըլլալուն, այլ ռազմագիտական տեսակէտով խիստ լաւ դիրք մը գրաւելուն հետեւանքն է։ Նոյն թերթը կ'ըսէ թէ Պոէրները հիմա կորսնցուցած են նախապէս իրենց շահած փառքը ու պատիւը։

Վիեննա.— Աւստրիական թերթ մը կ'ըսէ թէ Պ. Քրիւկէր Թրանսվալէն մեկնելու միջոցին իրեն հետ առեր է տասը միլիոն անգլիական ոսկիի գումար մը զոր հարաւային Ափրիկէի երկու հանրապետութեանց անկախութիւնը պահպանելու գործին պիտի յատկացնէ։

Հռոմ.—Իտալիոյ մէջ այնչափ կարեւորութիւն չի տրուիր Ֆրանսայի մէջ Պ. Քրիւկէրի եղած համակրական ընդունելութիւններուն։ Իտալիոյ լրագիրները քիչ մը հեգնութեամբ կը խօսին ժողովրդական այդ չափազանց եռանդոտ ու աղմկալից ցոյցերուն՝ ֆրանսական կառավարութիւնն ալ մասնակցելուն համար. միւս կողմէ կը յարեն թէ այդ մասնակցութենէն պէտք չէ քաղաքական արդիւնք մը սպասել։ Իտալիոյ լրագիրները կը յարեն թէ որ և է տէրութեան կողմէ միջամտութիւն երազ մըն է և թէ պոէր կառավարութիւնները ալ եւս մեռած են և անոնց վերականգնումը անկարելի է։ Իտալիոյ լրագիրներուն ամէնէն կարեւորները Անգլիոյ կողմնակից են և պատերազմին պատասխանատուութիւնը Պ. Քրիւկէրի կը վերագրեն։

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Լորտ Ռոպէրթս նորէն զինուոր կ'ուզէ.— Սըր Ռըտվէրս Պըլլըր.—Լորտ Քիչնէր։

Լոնտոն, 26 Նոյեմ.—Այս իրիկուն նորէն լուր ելաւ թէ Լորտ Ռոպէրթս յիսուն հազար նոր զինուորներ ուզեր է Անգլիոյ պատերազմական Նախարարութենէն՝ պակսած զինուորներուն և կամ իրենց տեղերը վերադառնալ ուզող զինուորներուն տեղ դնելու համար։ Ելմտական նախարարութիւնը և կառավարութիւնը որ և է դիտողութիւն չեն ըրեր Լորտ Ռոպէրթսի այդ պահանջումին։

—Սըր Ռըտվէրս Պըլլըր բացարձակապէս կը հերքէ այն լուրը թէ Վիքթորիա Թագուհին ուզած ըլլայ ազնուականութեան տիտղոս տալ իրեն. նաեւ թէ բնաւ միտքէն չէ անցուցած «Լորտ Պըլլըր օվ Լէտիսմիթ»ի տիտղոսը առնելու։ Իրազեկ շրջանակներու մէջ սակայն համոզում գոյացած է թէ Սըր Ռըտվէրս Պըլլըր տարեգլուխին առթիւ ազնուականութեան տիտղոս պիտի ստանայ, բայց թէ ի՛նչ անունով, այդ պարագան դեռ յայտնի չէ։

Լոնտոն, 26 Նոյեմ.—Լորտ Քիչնէրի հարաւային Ափրիկէի վերին հրամանատար անուանման վրայ լրագիրները իրենց կարծիքը կը յայտնեն։ Ազատական թերթերը կը հարցնեն թէ այդ զօրավարին ընդունած մեթոտը լաւագո՞յն է ապագայ խաղաղութեան համար։ Ծայրայեղ հայրենասէր թերթերը կը բողոքեն Լորտ Քիչնէրի նկարագիրը այդպէս գնահատուելուն դէմ։ Տէյլի Մէյլ իր այս առտուան թիւին մէջ բուռն յօդուածի մը մէջ Լորտ Քիչնէրը կը պաշտպանէ։ Կ'ըսէ թէ Անգլիոյ մէջ Պոէրներու համակիր կուսակցութիւնը և զինուորական մատենագիր Պ. Ուիլքընսըն շատ հակառակ են այդ զօրավարին։ Պ. Ուիլքընսըն վերջերս յայտարարեր է թէ զօրավար Տէվէթ կատարելապէս իրաւունք ունի աւազակի մը պէս հրացանի բռնել զօրավար Քիչնէրը, եթէ այս վերջինը դիպուածով իր ձեռքը իյնայ։ Տէյլի Մէյլ կը յայտարարէ թէ Լորտ Քիչնէր Լորտ Ռոպէրթսի քաղաքականութեան պիտի հետեւի և շատ բացառիկ պարագաներու մէջ միայն խիստ միջոցներ ձեռք պիտի առնէ։ Բայց Տէյլի Քրոնիքլ կը հաւաստէ թէ, բրիտանական սպաներու մեծ մասին ըսածին նայելով, Լորտ Քիչնէր գթութեան ու մարդկային զգացումներէ զուրկ է բոլորովին։

ՍՈՄԱԼԻՆԵՐՈՒ ԵՐԿԻՐԸ

Անգլիական արշաւախումբի վրայ յարձակում.— Բրիտանական պաշտօնատար մը սպաննուած.— Պաշտօնական հաստատութիւն։

Զանզիպար, 26 Նոյեմ.—Օկատէն Սոմալիները ապստամբեցան Եուպուլանտի նահանգին մէջ (արեւելեան Բրիտանական Ափրիկէ)։ Զէնքի դիմողներու թիւը չորս հազարի կը հասնի։ Կ'ըսուի թէ դեր-գոմիսէր Պ. Ճէննըր, որ վերջերս Քիսմաեուի նաւահանգիստէն ճամբայ ելած էր երկրին ներսերը քննական պտոյտ մը կատարելու համար, յարձակում կրեր է։ Մոմպազայի հրամանատար գնդապետը հինգ հարիւր զինուորներով Քիսմաեու գացեր է։ Յածաւորակ մըն ալ դէպի նոյն տեղը ճամբայ ելած է։ Կը կարծուի թէ Պ. Ճէննըր սպաննուած ըլլայ։ Այդ քաղաքին շրջակայքը գտնուող Սոմալիները յափշտակիչ և աւազակներ են, որոնք կ'երեւայ թէ տուգանքի հատուցման համար վար դրուած էին։ Կը ծանուցուի թէ Քիսմաեուի Եւրոպացիները ողջ առողջ են։

Լոնտոն.—Անգլիոյ արտաքին գործոց Նախարարութիւնը պաշտօնական հեռագիր մը ստացաւ որ կը հաստատէ Զանզիպարի վերոգրեալ հեռագիրը. նաեւ կը ծանուցանէ թէ Պ. Ճէննըրի բանակետը նոյեմ. 18ին յարձակում կրեր է Օկատէններու խումբի մը կողմէ։ Այդ խումբը սպաններ է Պ. Ճէննըրը։

Ներքին Լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը կէս օրին նոյն մզկիթը գնաց փառաւոր հանդէսով և ուրբաթի աղօթքը կատարելէ ետքը կայս. պալատ վերադարձաւ։ Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին Աւստրիոյ դեսպանը ու առաջին թարգմանը, Սպանիոյ դեսպանը, Սերպիոյ նախորդ դեսպան Պ. Միեաթովիչ և 40ի չափ ուրիշ հիւրեր։ Ներկաներէն ոմանք սենեկապետներու միջոցաւ արժանացան կայս. մեծարանաց։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ.— «Երէկ ուրբաթ, Սէլամլըքի արարողութենէն ետքը, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհուած արտօնութեամբ Աւստրիո-Հունգարիոյ դեսպան Պարոն Ֆոն Քալիչէ, ապա Սպանիոյ դեսպան տի Քամբօ Սակրատօ մարքիզը և յետոյ Սերպիոյ նախորդ դեսպան Պ. Միեաթովիչ պատիւ ունեցան ոչ-պաշտօնապէս ներկայանալու Ն. Վեհափառութեան։ Պ. Միեաթովիչ Վեհ. Սուլթանին մատոյց՝ կայս. կառավարութեան մօտ իր պաշտօնին դադրած ըլլալը ծանուցանող արքայական գիրը։»

ԿԱՅՍ. ԳԻՐԵՐ.—Արտաքին գործոց նախարարութիւնը, առջի օրը, Աթէնքի օսմ. դեսպանատունը ղրկեց Վեհ. Սուլթանին այն գիրը, որով կը պատասխանէ՝ Ն. Վեհափառութեան գահակալութեան քսանըհինգամեակին առթիւ Յունաստանի թագաւորին կողմէ եղած շնորհաւորութեանց։ Այդ գիրը քանի մը օրէն պիտի ներկայացուի Նորին Թագաւորին։

—Անգլիոյ Թագուհին ծանուցած էր Վեհ. Սուլթանին թէ թոռ մը ունեցած է։ Վեհ. Սուլթանին կողմէ տրուած պատասխանը Լոնտոնի օսմ. դեսպանատունը ղրկուեցաւ Վիքթորիա Թագուհիին ներկայացուելու համար։

ՌՈՒՍԻՈՅ կայսրը հեռագրով շնորհակալութիւն յայտնեց Վեհ. Սուլթանին՝ իր հիւանդութեանը առթիւ ցոյց տրուած հոգածութեանը համար։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ.— Կայս. պալատան Սէճճատէճի Պաշի Իզզէթ պէյ, երէկ, Սուլթան Ահմէտի Գարու Աղասը և Այասօֆիայի Եէնի մէտրէսէները երթալով, կայս. Իրատէի մը համաձայն, ոչխարի միս, հաց և դրամական պարգեւներ բաշխեց ուսանողներուն և աղքատներուն որոնք բարեմաղթութիւններ ըրին Վեհ. Սուլթանին համար։

ՊՐԻՒՍԷԼԻ օսմ. դեսպան Սթէֆանաքի Գարաթէոտորի էֆ. խնդրած է հանգստեան կոչուիլ, ըսելով որ քառասուն տարիէ աւելի է որ տէրութեան կը ծառայէ։

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպան Սըր Նիքոլաս Օ'Քոնոր որ արձակուրդով բացակայ կը կը գտնուի, Ծնունդի տօներէն ետքը Կ. Պոլիս պիտի դառնայ։

ԹԷՀՐԱՆԷՆ Կ. Պոլսոյ պարսկական դեսպանատունը հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Մուզաֆֆէրէտտին Շահը Աթա-պէյ-Ազամ տիտղոսը տուած է նախարարապետ Էմին-իւս-Սուլթանին Միրզա Ալի Ասկար խանի, որ, ինչպէս յայտնի է, Ն. Վեհափառութեան հետեւեցաւ Եւրոպա կատարած ուղեւորութեանը միջոցին։ Աթա-պէյ-Ազամ տիտղոսը մնացած է Աթապէկեանց Ֆարսիսիներու թուականէն, և կը տրուի արտասովոր ծառայութիւններ մատուցանող նախարարներուն։ Նասրէտտին Շահը, յիսուն տարի առաջ, այդ տիտղոսը տուած էր նախարարապետ Էմիրը-Քէպիրի։ Այդ թուականէն ի վեր պարսկական ո և է նախարար ստացած չէր այդ տիտղոսը։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ.—Վեհ. Սուլթանը Պարսից Շահին նուիրեց կայս. պալատան դարաստանին մէջ մշակուած հազուագիւտ ծաղիկներ, ինչպէս նաեւ հարիւր դեղձանիկներ. ատոնք Պարսից դեսպանատան յանձնուած են որ քանի մը օրէն զանոնք Թէհրան պիտի ղրկէ Պաթումի ճամբով։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՍԵՐՊԻԱ.— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց, մինչեւ առեւտրական նոր դաշնագրութեան մը կնքումը, ընդհատել մաքսային այն նոր սակացոյցը որ կը գործադրուի Սերպիայէն օսմ. երկիրները բերուած ապրանքներուն համար։

ՀԻՃԱԶԻ հեռագրաթելին աշխատութիւնները այնչափ յառաջացած են որ երկու կայարան մնացած է Մէտինէ հասնելու համար։

ՇԷՄՍԷՏՏԻՆ ՊԷՅ.— Թէհրանի օսմ. դեսպան Շէմսէտտին պէյի արձակուրդը երկարեցաւ։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐՈՒ տնօրէնի օգնական Պ. Միւլլէր որ երկաթուղիներու ժամանակացոյցին համար Ֆրանքֆորթի մէջ գումարուած համաժողովին մասնակցած էր, առջի օրը Կ. Պոլիս վերադարձաւ։ Այդ համաժողովը տեղի ունեցաւ նոյեմ. 15ին ու 16ին. թեթեւ փոփոխութիւններ կատարեց պայմանադրական և ճեպընթաց կառախումբերու ժամանակացոյցներուն նկատմամբ, որպէս զի առաջքը առնուի վերջերս պատահած յապաղումներու օտար գիծերու վրայ։ Պ. Միւլլէր այդ ուղեւորութեան միջոցին աչքէ անցուցած է արեւելեան երկաթուղիին բոլոր գիծերը։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ.— Սոֆիայէն կը գրեն նոյեմ. 27 թուականով.—Սոպրանիէն, երկու օր տեւող բուռն վիճաբանութիւններէ ետքը, ստուար մեծամասնութեամբ ընդունեց՝ լրագիրներու պատասխանատուութեանը մասին կառավարութեան կողմէ ծրագրուած առժամեայ միջոցները, որոնք պիտի գործադրուին։ Սոպրանիէն յետոյ ձեռք առաւ իշխանական ճառին ուղերձին վիճաբանութիւնը։ Լրագիրներու մասին եղած այդ ծրագրին ընդունելութեանը առթիւ Թայմզ կ'ըսէ թէ այս տարուան խիստ աննպաստ պարագաները եթէ նկատողութեան առնուին, արդիւնքը կարելի է գոհացուցիչ նկատել։

ԲԱՍԱՎԱՆ.—Ձեռնհաս պաշտօնարանը որոշեց որ Պուլկարիայէն եկողները եթէ իրենց բասավանը վիզէ ընել տուած չըլլան, 5էն 25 ղրուշ տուգանք պիտի վճարեն։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ արտաքին գործոց նախարար Պ. Ռոմանոս, այցելութիւն տալով Աթէնքի օսմ. դեսպան Րիֆաթ պէյի, ցաւակցութիւն յայտներ է՝ կատղած շան մը կողմէ խածնուած ըլլալուն համար։ Դեսպանը կը դարմանուի Բամպուքի աշխատանոցին մէջ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆԸ.— Ժուռնալ տէ Տէպայի մէջ կը կարդանք.— «1900ի ելմտացոյցին մէջ նախատեսուած է զինուորական մէկ կցորդի գոյութիւնը Կ. Պոլսոյ ֆրանսական դեսպանատան մէջ։ Զինուորական երկրորդ կցորդ մը, սակայն, անհրաժեշտ է. ուստի Ֆրանսայի պատերազմական նախարարութիւնը առաջադրած է հարթել այդ դժուարութիւնը։ Այդ նախարարութեան առաջարկութեամբ, արտաքին գործոց նախարարութիւնը մտադիր է տը Պոէմոն տ'Աո տեղակալը օգնական կարգել Կ. Պոլսոյ ֆրանսական դեսպանատան զինուորական կցորդ Տիրօն հազարապետին որ Թուրքիա մնալու համար տարի մը եւս ունի։»

ԽԱՐԻՃԻԿԻ մէջ առջի օրը գումարուած յանձնաժողովը զբաղեցաւ նաեւ Թուրքիոյ և Աւստրիոյ միջեւ կնքուելիք առեւտրական դաշնագրին վերաբերեալ խնդիրներով։ Աւստրիոյ պատուիրակները իրենց կատարած քննութիւնները աւարտելէ ետքը տեղեկագիր մը պիտի մատուցանեն Աւստրիոյ դեսպանատան՝ բանակցութեան ձեռնարկելու նպատակով։

ԿՈՎԿԱՍԻ Չիչան խալամ ժողովուրդէն երեսուն հազար տնուորներ կայս. կառավարութենէն արտօնութիւն խնդրած են Թուրքիա գաղթելու համար. նաեւ աղերսած են որ ուրիշ գաղթականներու նկատմամբ եղած շնորհները իրենց ալ շնորհուին։

ՀԻՃԱԶԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.— Հիճազի երկաթուղիին շինութեան ծախքին համար Գոնեայէն 160,000 և Տիւրըպէքիրէն 25 հազար 750 ղրուշ ղրկուած են, որով առաջնոյն կողմէ մինչեւ հիմա կատարուած առաքումներուն գումարը հասած է 947 հազար և երկրորդին ալ 417,012 ղրուշի։

ԳԻՒՂԱԽՈՒՄԲԵՐԸ.— Իգտամ կ'իմանայ թէ վերջին որոշմանց համաձայն հաստատուած գիւղախումբի նոր կեդրոններէն ստացուած օգուտներուն կարեւոր մէկ մասը ձեռք բերուած է։ Ձեռնհաս պաշտօնարանը, այս օրերս, նորանոր որոշումներ տուած է՝ գիւղախումբի այդ նոր կեդրոններուն մէջ գործադրուելու համար։ Այդ որոշումները կը վերաբերին երկրագործութեան ու վաճառականութեան ընդարձակման և հանրային կրթութեան ընդհանրացման։

ՄՈՒԽԹԱՐՆԵՐՈՒ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ.— Զանազան կողմերէ այլեւայլ միջոցներ առաջարկուած են՝ մուխթարներու ընտրութեան առթիւ ծագած դժուարութեանց և ժողովուրդին դժկամակութեան առաջքը առնելու համար, ժողովուրդը պարտաւոր ընել մուխթարի ընտրութիւնը կատարելու. այդ նպատակը ձեռք բերելու համար կ'առաջարկուի որ ընտրութեան չմասնակցողներէն իրենց տուրքին համեմատութեամբ տուգանք առնուի և կամ անցագիր և այլն ուրիշներուն գործը դիւրութեամբ չկարգադրուի։ Պետական Խորհուրդին օրէնսդիր ճիւղը, որուն յանձնուած է խնդիրը, նկատելով որ գիւղի մուխթարները տուրքերը հաւաքելու ալ պաշտօն ունենալով գիւղացիներու առաջնակարգ անձերը չեն ուզեր այդ պաշտօնը ստանձնել և գիւղացիներն ալ ստորին դասակարգի պատկանող անձերը մուխթար չեն ընտրեր, քանի որ ի հարկին իրենք պիտի տուժեն, նկատելով որ ընտրութեան դժուարութիւնները այդ պարագաներէն առաջ կու գան, և նկատելով որ եթէ բռնութիւն ի գործ դրուի, ժողովուրդը ընտրութեան չմասնակցելուն համար վճարելիք տուգանքէն ազատելու նպատակով յանձն կ'առնէ յառաջիկային տուժելիքը զոր պիտի չկրնայ հատուցանել, որով տէրութեան գանձը պիտի վնասուի, որոշեց որ վերոգրեալ առաջարկութիւնը մէկ կողմ թողուելով, գայմագամները ու միւտիրները խրախուսեն գիւղացիները որ կարելի եղածին չափ առաջնակարգ անձ մը մուխթար ընտրեն. նաեւ թէ մուխթարները շատ ստորին դիրք մը ունին կառավարութեան պաշտօնեաներուն մեծէն մինչեւ պարզ ոստիկան-զինուորին առջեւ, ինչ որ մուխթարի ընտրութիւնը դժուարացնող պատճառներէն մէկը կրնայ նկատուիլ, որոշեց այդ մասին հարկ եղած զեկոյցը ընել, որպէս զի անպատշաճ արարքներէ զգուշացուի։ Ներքին գործոց Նախարարութիւնը այս որոշումները հաղորդեց բոլոր նահանգները։

Պ. ԿՐԻԲԱՐԻՍ, որ հելլենական դեսպան Մավրոկորտաթօ իշխանին բացակայութեանը միջոցին գործակատարի պաշտօն վարած և յետոյ ալ Թուրքիոյ և Յունաստանի միջեւ կնքուելիք պայմանադրութիւններուն բանակցութեանց համար պատուիրակ կարգուած էր, պիտի չընդունի եղեր պատուիրակի այդ պաշտօնը և մօտերս Աթէնք պիտի երթայ։

ՍՈՒԼԹԱՆԻԷ վարժարանին աշակերտներուն թիւը տարուէ տարի աւելնալուն առթիւ որոշուեր է նոր սրահներ յատկացնել իբրեւ ննջարան։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.—Ֆիլատէլֆիայի Քրամ նաւագործարանն է որ պիտի շինէ օսմ. նոր յածաւորակը, վասն զի ծովային նախարարութիւնը ամէնէն աւելի այդ գործարանին յատակագիծը ու ծրագիրը ընդունելի դատած է։

ՅՈՅՆ հասարակութենէն այն տասնըմէկ պատանիները որոնք, կայս. Իրատէի մը համաձայն, պետական վարժարանները պիտի ընդունուին, Սուլթանիէ վարժարանը ղրկուեցան։

ԳՈՆԵԱՅԻ կուսակալութիւնը պաշտօնանկ ըրած է թղթատարական ու հեռագրական չորս-հինգ պաշտօնեաներ որոնք զեղծումներ գործած են։ Ատոնք օրէնքին տրամադրութեանը ենթարկուեր են։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ Նախարարութիւնը իրեն եղած հարցման մը պատասխանելով, ծանոյց Տէֆթէրխանէի վարչութեան թէ թաբուի եռքլամներուն անվճար մնացած մասերը չեն օգտուիր կայս. այն Իրատէէն որուն համաձայն շնորհուած են մինչեւ 1299 տարին անվճար մնացած տուրքերը։

ԷՏԻՐՆԷԻ նախկին կուսակալ վախճանեալ Գատրի փաշայի աղջկան վեց հարիւր ղրուշի ամսաթոշակ յատկացուեցաւ Մալիէի գանձէն։

ԻԶՄԻՐԻ Ահէն լրագիրը կ'ըսէ թէ Գարշըեագայի թաղապետութեան քրիստոնեայ անդամները գլխարկով կ'երթան Խորհուրդին նիստերուն։

ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐ.— Սապահի մէջ կը կարդանք թէ կայս. Իրատէ մը հրամայած ըլլալով որ մարդահամարի գործողութիւնները աւելի կանոնաւոր կերպով կատարուին և կանոնագրին տրամադրութիւններն ալ ըստ այնմ բարեփոխուին, նահանգներուն մէջ կայս. այդ Իրատէին գործադրութեանը ձեռնարկուած և զինուորական ու քաղաքային պաշտօնեաներէ յանձնաժողովներ կազմուած են։

ՍԵՐՊԻՈՅ նախորդ դեսպան Պ. Միեաթովիչ որ այսօր պիտի մեկնի մայրաքաղաքէս, երէկ Մեծ-Եպարքոսին, Սպարապետին և Թնդանօթարանի վերատեսուչին ապարանքները երթալով հրաժեշտի ողջոյնը մատոյց։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ հաստատութեանց հանգանակութեան գումարներուն համար կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ առանց ուրիշ տեղ գործածուելու ուղղակի կեդրոնական յանձնաժողովին ղրկուին և այդ գումարներէն զեղծում գործողները օրէնքին տրամադրութեանը ենթարկուին. նաեւ նահանգներու մէջ քաղաքային, եւմըտական ու դատական քննիչները ի հարկին քննեն այդ. Նպաստները հաւաքող յանձնաժողովներու գործառնութիւնները։

ԱՅՏԸՆԻ Նահանգին Իտարէի Ժողովը աւարտեց՝ Իզմիրէն մինչեւ Բարսա շինուելիք Թրամուէյի գիծին վերաբերեալ Թուղթերուն քննութիւնը և քանի մը օրէն արդիւնքը պիտի հաղորդէ առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան։

Պ. ՊԷՌԺԷ, Հանրային Պարտքի վարչական Խորհուրդին նախագահը, քանի մը օրէն Ֆրանսա պիտի երթայ Ծնունդի տօները իր ընտանիքին մօտ անցընելու համար։ Պ. Պէռժէի բացակայութեանը միջոցին նախագահի պաշտօնը պիտի վարէ օսմ. արժէթղթերու ներկայացուցիչ Համմի պէյ։

ԷՆԿԻՒՐԻՒԻ մէջ այս միջոցիս ինֆլուէնցա ճարակած է, կեղծմաշկի դէպքեր ալ կը պատահին։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանին Խառն Ժողովը երէկ գումարուեցաւ Տ. Կոստանդիանոս Ս. Պատրիարքին նախագահութեամբ։ Օրակարգին վրայ կային՝ մարդահամարի նոր կանոնագրին ծնունդներու և ամուսնութեանց վերաբերեալ մասերուն համար կրօնական պետերու տրուելիք հրահանգներուն, Սկիւպի մետրապոլիտութեան, ուսուցիչներու և եկեղեցիներու Թաղական Խորհրդոց անդամներուն հպատակութեան և գաւառական Իտարէի ժողովներու մէջ մետրապոլիտներու նախաթոռութեան խնդիրները։ Այս վերջին խնդրոյն վերաբերեալ բոլոր պաշտօնագիրները աչքէ անցընելով, խընդիրը աւարտած նկատեց։ Սկիւպի մետրապոլիտութեան խնդրին լուծումը յանձնեց Ս. Պատրիարքին։ Միւս խնդիրներու մասին տակաւին վերջնական որոշում մը չտուաւ։ Յունական վարժարաններու ընդհանուր քննիչ Տ. Տէլիքանիսի պաշտօնանկութեան որոշումը վաւերացուց և ուսումնական Խորհուրդին յանձնեց անոր տեղ ուրիշ մը անուանումը։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՆ.— Թան իր վերջին թիւերէն մէկին մէջ մեծ գովեստով խօսած է Օսմ. Պանքային բարւոք վարչութեանը վրայ, ըսելով որ Օսմ. Պանքան չատ փայլուն ու բարգաւաճ վիճակ մը ունի և թէ սեղանաւորական որ և է վտանգաւոր ձեռնարկներէ կը զգուշանայ։ Թան, նաեւ խօսելով Օսմ. Հանր. Պարտքի վարչութեան գոհացուցիչ վիճակին վրայ, կը յանձնարարէ օտար դրամատէրներուն որ օսմ. արժէթուղթեր գնեն։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ երկրագործական վարժարանին տնօրէն կարգուեցաւ Եանեայի ու Շքոտրայի նահանգաց երկրագործական քննիչ Քալավասի էֆ. փոխանակ Գալֆաեան էֆ.ի։

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ.— Մինակեան Թատերախումբը կը շարունակէ իր ներկայացումները Բերայի մէջ, ուր ուրիշ տարիներէ աւելի ջերմ ընդունելութիւն կը գտնէ, հոծ բազմութեան մը ներկայութեամբ։ Չորեքշաբթի գիշեր Օտէօնը գրեթէ ամբողջովին լեցուն էր Պ. Ալէքսանեանի նպաստ երեկոյթին առթիւ որ կատարելապէս յաջող անցաւ։ Վաղը, կիրակի ցորեկ, ուրիշ երկու բազմավաստակ ու ճարտար արուեստագէտներու՝ Պ. և Տիկին Պիննէմէճեանի ի նըպաստ ներկայացում մը պիտի տրուի Բոնքորտայի սրահին մէջ։ Որոշուած խաղն է հետաքրքրաշարժ տռամ մը, ԶՕՃՈՒՊԼԱՐ ԽՈՐՈՂՋԸ։ Արժանի է որ Պ. և Տիկին Պիննէմէճեան այս ներկայացման առթիւ գտնեն նոյն համակիր ընդունելութիւնը զոր գտան իրենց միւս արուեստակիցները, Տիկին Պիննէմէճեան առաջին տեղը կը գրաւէ խումբին դերասանուհիներուն մէջ ամէնէն դժուարին դերերը ստանձնելով, և իր ամուսնին հետ բեմական գործունէութեան ու յարատեւութեան գեղեցիկ օրինակ մը կ'ընծայէ, առանց երբեք վըհատած ըլլալու։ Վաղուան ներկայացումը յարմարագոյն առիթն է հանրութեան գնահատման ու քաջալերանքին։

ՄԱՔՐԻԳԻՒՂԻ մէջ երէկ ցաւալի արկած մը պատահեցաւ։ Թաթավլացի Հաճի Միխալ անուն մարդ մը Մաքրիգիւղէն մէկուկէս քիլօմէթր հեռուն գտնուած երկաթուղիի կամուրջէն անցած ատեն, կառախումբ մը վրայ եկաւ։ Միխալ յանկարծակիի գալով շուարեցաւ, վասն զի կառախումբը անընդհատ կը սուրէր որ հեռանայ։ Մարդը ինքզինքը վար նետեց կամուրջէն որ երեք մէթրի չափ բարձրութիւն ունէր։ Կառախումբը կեցաւ և Միխալ կիսամեռ վիճակի մէջ Մաքրիգիւղ տարուեցաւ, բայց քառորդ մը վերջը մեռաւ։ Տեսնողներ եղեր են թէ Միխալ վայրաչարժին ընդհարումէն վար ինկած է։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ.— Անցեալ օր Բերայի Թարլա Պաշըի կողմը, Ալթուն Պաքալ փողոցը բնակող Տիմիթրի անուն 17 տարեկան տղայ մը դաշոյնով մը ինքզինքը կուրծքէն զարկաւ։ Պատճառը այն էր թէ հայրը վշտացած էր զաւկին դէմ և, հակառակ մօրը բարեխօսութեան, չէր ներած անոր։

ՏԱՐԱԲԷՕՅԻ կամուրջին վրայ, երէկ, եօթը տարեկան հրեայ տղեկ մը՝ Նեսիմ՝ կառքի մը անիւին տակ ինալով ոտքէն վիրաւորուեցաւ։

ԼԱՍԹԻԿԻ ԳՈՂ.— Մեր ընթերցողներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք գարեջրատուններու և սրճարաններու մէջ գտնուող սիկառէթ հաւաքող կարգ մը տղոց վրայ որոնք նստարաններուն տակը երբեմն յաճախորդներուն կողմէ դրուած լաստիքները և կալոշները կը գողնան, առանց զգալի ըլլալու։

ԲԵՐԱՅԻ ՍԻՒՔԸ

Պ. Ռամիրէզի վարժած խումբը ահագին յաջողութիւն մը գտաւ Բերայի մէջ։ Սիւքը չատ իրիկուն գրեթէ պզտիկ կու գայ հանդիսականներուն համար։ Հսկայ Սինեմաթօկրաֆը, քլովնները, օրիորդ Պլանշի երգերը, օրիորդ Պէրթի լուսաղող պարը, քլոուն Ռէնց և դեռ բազմաթիւ սիրուն ու զուարճ բաներ օրէ օր վառ կը պահեն ներկաներու հետաքրքրութիւնը։ Վաուիէթէի լաւագոյն խումբ մը անկարելի է երեւակայել։ Խումբը մեծ ընդունելութիւն գտաւ նաեւ բարձր շրջանակներու մէջ. դեսպանական երեկոյթները՝ որոնք շաբաթը մէկ անգամ կը սարքուին, Պոլսոյ լաւագոյն ընկերութեանց անդամները կը խմբեն Թատրոնին մէջ։ Երէկ իրիկուն ներկայ էին մասնաւորաբար Ֆրանսայի դեսպանը, Սպանիոյ դեսպանը, և իտալական ինչպէս նաեւ ուրիշ դեսպանատանց պաշտօնեաները։ Վաղը երկու ներկայացում. կէս օրէն վերջը մեծ մաթինէ մը, յայտագրի փոփոխութեամբ. իրիկունն ալ արտաքոյ կարգի ներկայացում, միշտ յայտագրի փոփոխութեամբ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Բ. Ց. ՄԱՀՃՈՒՊԵԱՆ
Ղալաթիա, Խավեար խան, թիւ 77
ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ԼԻՎԸՐՓՈՒԼԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆԵՐ
17/30 Նոյեմբեր 1900

Բամ. պատրաստ	Նոյ. 5.40	Մրտ.	Ապր. 5.23
Ցոր. Սէնթրալ քիլէով	Դեկ. 5/10 3/4	Մրտ.	6/0 1/4
Խաճուէ գանթար	Մարտ		35/
Շաքար	»	Ցու.	10/1 3/4

ՄԱՔՍ ՎՈԼՖՍԹԱԼԻ ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍԸ

Երէկ գիշեր տեղի ունեցաւ Իւնիօն Ֆռանսէզի սրահին մէջ Մաքս Վոլֆսթալի, երիտասարդ և համբաւաւոր ջութակահարին, երկրորդ նուագահանդէսը։

Աւելորդ է ըսել թէ բնիկ և օտար հասարակութեանց ընտրելագոյն դասակարգերուն պատկանող բազմաթիւ ընտանիքներ ներկայ էին այդ երեկոյթին որ արուեստագիտական հաղուագիւտ խնջոյքի մը համեմատութիւնները ստացաւ բոլոր ունկնդիրներուն համար։

Արդարեւ, Պէլճիքացի աշխարհահանօթ ջութակահարին, Պ. Թոմսընի վերջին այցելութենէն ի վեր, մայրաքաղաքիս մէջ, Պ. Մաքսի նման կարող ջութակահար մը լսուած չէր։ Պէտք էր տեսնել թէ այդ տաղանդաւոր մատղաշ արուեստագէտը, որուն դեռ անպեխ շուրթերուն կուսութիւնը տակաւին աննշմարելի աղուամազով մը անգամ ստուերագծուած չէ, իր մինիկ մատերով ինչ հիանալի ձայներ ու հառաչներ կը խլէր ջութակէն որ, պարագային համեմատ, թաւջութակի, սրինգի, քնարի, վերջապէս երաժշտական զանազան գործիքներու ձայներ կու տար պատանեկին մոգական ճպուտին տակ։

Մանաւանդ կրկնակ թելերու և ձայներու համերաշխ խաղերուն մէջ, Պ. Մաքս ներդաշնակութեան հրեշտակային հոսանքներ յառաջ կը բերէր որոնց կոհակները երկնային մմունջներով կը փըշրուէին նոյն իսկ իմինիս պէս ամէնէն կարծր ոգիներուն ապառաժներուն վրայ։

Պ. Մաքս որուն արուեստագէտի երկայն մազերը և տժգոյն դեղնորակ գոյնը անարիւն աղջկան մը բանաստեղծական և սրտագրաւ երեւոյթը կուտային իրեն, հակառակ իր դեռափթիթ տարիքին, իր քերովբէական նուագածութեան յարուցած բոլոր յուզումներուն գիտակից և մասնակից, աչքերը հազիւ կիսաբաց, գոգցես երազի ամպերու մէջ կ'այլակերպէր ու կը վերանար դէպի անուրջի բնագաւառները։

Ներկաներուն տեսողութիւնն ալ լսողութեանը չափ կը մասնակցէր ուրեմն խնջոյքին, զի այլ եւս ժամանակի և տարիներու բեռին տակ կքած ախեղծ և կոբաքամակ ծեր ջութակահար մը չէր զոր մարդիկ սովոր են մօտէն լսել գոց աչքով, հոգւոյն հառաչները մարմնոյն բողոքներուն հետ չի շփոթելու համար իրաւամբ։

Այսպէս ահա 300 է աւելի ընտիր բազմութիւն մ'երկար և անմոռանալի ժամեր, արուեստագիտական անստգիւտ հանդէսի մը ներկայ գտնուեցաւ ուր միակ անախորժ պարագայ մը, եթէ կար, ծեր պարոնի մը... հազն էր որ կու գար իր խըռպոտ շեշտը խառնել, այնքան անպատեհ կերպով, ընդհանուր ներդաշնակութեան։ Բայց ի՞նչ ըսես, ան ալ իր իրաւունքը ունէր, մարդուկը, քանի որ իր անվերջանալի և անողոք հազին առթած զըրկանքին արդար չէր աւելցնել նաեւ սա միւս զրկանքը՝ Պ. Մաքս Վոլֆսթալ ի պէս եզական արուեստագէտի մը տուած նուագահանդէսին ներկայ չի գտնուիլը։

Ծափահարութիւնները, հոծ և առատ, անվերջանալի կեցցէները, տաղանդաւոր արուեստագէտը կրկին և կրկին ստիպեցին բեմը բարձրանալ և անմահական կըտորներ ածել որոնց մէջ մասնաւոր ուշադրութեան առարկայ եղաւ Ռուպինշթայնի մէկ ռոմանսը և Ֆանթէզի մը Ֆաուսթի վրայ։ Զ. Ե.

ՀԻՆ ԳԻՆԻ երեսունըերեք տարուան, բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած նոր ապաքինածներու և անարիւնութիւն ունեցողներու։ Դիմել Օրթագիւղ, հանգուցեալ մուխթար Յակոբ աղայի տունը։

Ազգային Լուրեր

Կ'իմանանք թէ Դատաստանական խորհուրդի աշխարհական անդամները իրենց ատենապետին հետ միահամուռ գործէ քաշուած են, իրենց արժանապատուութեան նկատմամբ վիրաւորիչ հանգամանք ունեցող խնդրի մը համար։

—Խառն Ժողովը երէկ գումարուեցաւ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին և ատենապետութեամբ Բարձր. Ցարութիւն փաշա Տատեանի։ Ժողովոյ երէկուան նիստին պահ մը ներկայ գտնուեցաւ նաեւ Վանայ նախորդ այցելու հովիւ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս Ալանեան, որուն հետ Ժողովը երկար խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ Վանայ վիճակային գործերուն վրայ, և ընդունեց անոր հրաժարականը, նկատելով որ Տ. Ներսէս Սրբազանի Վան վերադառնալը և իր պաշտօնին շարունակումը անկարելի դարձած է անոր առողջական վիճակին պատճառաւ։ Ուստի առաջ. տեղապահ կարգուեցաւ Սահակ վարդապետ Բագրեւանդեան։— Կեսարիոյ Առաջնորդ Տ. Տրդատ եպիսկ. Ազգ. Վարչութեան կողմէ իրեն յանձնուելիք եկեղեցական պաշտօնը ընդունիլ իրեն համար անկարելի ըլլալը ծանուցանելով, հրաժարական ղրկած էր այդ պաշտօնէն։ Ժողովը ընդունելով այդ հրաժարականը, սոյն պաշտօնը վերապահեց այն եկեղեցականին, որուն յանձնուած էր նախապէս։—Կեդր. Վարժարանի Խնամակալութեան առաջարկութեամբ, Հրանտ էֆ. Ասատուր անդամ ընտրուած էր սոյն Խնամակալութեան։ Ժողովը հաստատեց այդ ընտրութիւնը։ —Նոյնպէս Բերայի գերեզմանատան յանձնաժողովի հրաժարեալ երկու անդամոց տեղ, ընտրուած էին Տիգրան Թօզատեան և Միհրան Մուրատեան էֆ.ները։ Ժողովը այս ընտրութիւններն ալ հաստատեց։ —Վարչական նախորդ որոշման մը համաձայն Ստեփան փաշայի յանձնուած էր քննել Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան պատրաստած ներքին կանոնագիրծրագիրը։ Ստեփան փաշա իր աշխատութիւնները աւարտած և հարկ եղած բարեփոխութիւնները ըրած ըլլալով, Ժողովոյ ներկայեց իր տեղեկագիրը, որ լսելով փաշային բացատրութիւնները և հաստատելով որ այդ կանոնագիրը պիտի կրնայ Ազգ. Հիւանդանոցի հաստատութեան բարեկարգութիւնը ապահովել, ընդունեց և շնորհակալութիւն յայտնեց թէ՛ Հոգաբարձութեան և թէ Ստեփան փաշայի, իրենց յանձն առած այդ աշխատութեանց համար։—Ժողովը Բղլի առաջն. տեղապահ Վահրիճ վարդապետի իր պաշտօնատեղին վերադառնալու անյարմարութիւնը նկատողութեան առնելով, որոշեց որ Վահրիճ վարդապետ Պոլիս գայ, և անոր յաջորդին ընտրութիւնը ապագային կատարուի։ Իսկ Փառէն վարդապետ պիտի մնայ իր պաշտօնին՝ Սղերդի տեղապահութեան մէջ։—Սեբաստիոյ Կրօնական և Քաղաքական Ժողովներու նոր ընտրութիւն կատարուած և տեղեկագրուած ըլլալով, հաստատեց անոր ընտրութիւնը։

—Խառն Ժողովոյ երէկուան նիստին մէջ կարդացուեցաւ նաեւ Ս. Հայրապետին՝ եկեղեցական գործոց վերաբերեալ մէկ նամակը, որ Պատրիարքարան ղըրկուած էր և որուն մէջ տեղեկութիւններ կային Մայր Աթոռոյ գործերու մասին։

—Ուսումնական խորհուրդը իր երէկուան նիստին մէջ, յառաջիկայ տարեշրջանի կիրակնօրեայ դասախօսութեանց մասին խորհրդակցութիւն կատարելով, նշանակեց դասախօսութեանց նիւթերը և դասախօսներու անունները, և որոշեց յառաջիկայ յունվար 14 կիրակի օրէն սկսիլ նոյն դասախօսութեանց՝ Բերայի Արհեստանոցին մէջ։ Խորհուրդը որոշեց իր յառաջիկայ նիստին հրաւիրել Սամաթիոյ (Ս. Գէորգ), Նարլը Գաբուի, Սկիւտարի (Ս. Խաչ), Ղալաթիոյ Նախակրթարանի և Ս. Յակոբայ որբանոց-վարժարանի վաւերացեալ տնօրէնները ու աւագ ուսուցիչները, խորհրդակցելու համար անոնց հետ՝ իրենց խնամքին յանձնուած վարժարաններու վիճակին վրայ։— Սկիւտար Ս. Կարապետ Թաղի Թաղ. Խորհուրդի խնդրանքին վրայ, Թաղին վարժարաններու այցելու բժիշկ նշանակեց տօքթօր Խորխոռունի էֆ ն։— Ղալաթիոյ Նախակրթարանին աւագ ուսուցչին ընտրութիւնը կատարուած և յայտագրուած ըլլալով, հաստատեց այդ ընտրութիւնը։—Զբաղեցաւ նաեւ կրթական մասնաւոր խնդիրներով։

—Սմբատ վարդապետ Սաատէթեան, առաջն. տեղապահ Շապին Գարահիսարի, մէկ երկու օրէն Պոլիս պիտի ժամանէ։

—Հինգշաբթի օր Պատրիարքարանի մէջ տեղի ունեցաւ «Լա Նիւ Եորք» ապահովագրական ընկերութեան քննիչ Արշակ էֆ. Կիւրեղեանի նշանախօսութիւնը ընդ Օր. Ամելինէ Թագւորեանի, դուստր Տիգրան էֆ. Թագւորեանի։ Արշակ էֆ. Կիւրեղեան մեր հրապարակին վրայ գեղեցիկ դիրք մը շինած է իր զարգացման և այն ուղղամիտ ու համակրելի գործունէութեան շնորհիւ որով կը վարէ իր պատկանած ապահովագրական ընկերութեան գործերը։ Իսկ Օրիորդ Ամելինէ Թագւորեան, օժտուած է այն տեսակ բարեմասնութիւններով՝ որոնք զինքը պատուաբեր անդամ մը դարձուցած են մեր իգական սեռին։ Մեր շնորհաւորութիւններն ու խնդակցութիւնները երկու կողմերուն ալ։

Աջնաւուրեան, Ջիպուքճեան, Պէմճաճեան, Տէրունեան, Միքճեան, Շաքարեան ընտանիքները ցաւ ի սիրտ կը ծանուցանեն զղառնաղէտ մահ

ՎՍԵՄ. ՅՈՎՀ. ԷՖ. ԱՋՆԱՒՈՒՐԵԱՆԻ

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏ ՍՊԱՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՆ
ԵՒ ԹՆԴԱՆՕԹԱՐԱՆԻ ՎԵՐԱՏԵՍՉՈՒԹԵԱՆ

որ հանգեաւ ի Տէր, երէկ, յետ կարճատեւ հիւանդութեան։

Ազգականք և բարեկամք կը հրաւիրուին յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսին, որ պիտի կատարուի վաղը, կիրակի, ժամը 7ին (Ռ. Թ.), ի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ Բերայի, ուր արդէն փոխադրուած է հանգուցելոյն մարմինը, և անտի մարմինը պիտի ամփոփուի Սկիւտարի ազգային գերեզմանատան իր յատուկ դամբարանին մէջ։

Բերա, 18 Նոյեմ. 1900

ՍՈՖԻԱՅԻ ԹԵՄԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐԸ

Սոֆիայի Ժողովուրդը հետեւեալ հանրագրութիւնը ուղղած է Ս. Պատրիարքին.—

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայր,

Պուլկարիոյ այցելու հովիւ Գեր. Պազճեան վարդապետը հոս գալով, առանց Ձեր Սրբազնութեան հրամանին, մեր ընտրած Թաղ. Խորհուրդը լուծած էր, և անոր տեղը առժամեայ մարմին մը կարգած է։

Ստորագրեալքս, նկատելով որ Այցելու հովիւը իրաւունք չունէր օրինաւոր ընտրուած մարմինը լուծելու, կը խընդրենք Ձեր Սրբազնութենէն որ բարեհաճիք հրամայել Այցելու Հովիւին որ այդ առժամեայ մարմինը լուծելով, կամ մեր ընտրած մարմինը իբր օրինաւոր ճանչնայ և կամ նոր ընտրութիւն կատարել տայ։

Անհամբեր սպասելով Ձեր Սրբազնութեան հրամանին, կը խնդրենք որ անպակաս ընէք մեր վրայէն Ձեր օրհնութիւնները։

(Ստորագրութիւնք)

Հարիւր տասնեւհինգ (115) ստորագրութիւն։

Վերոգրեալ հանրագրութեան ճշդութիւնը կը հաստատեմ,

Պ. ՍԵՐԻՄՃԵԱՆ
Պաշտօնեայ Հանրային Կրթութեան Նախարարութեան

Սոֆիա, 16 Նոյեմ. 1900

ԼՈՅՍ շաբաթաթերթի Զ. տարեշրջանի 20երորդ թիւը հրատարակուեցաւ այսօր հետաքրքրաշարժ ճոխ պարունակութեամբ.—Տարեկան 50, վեցամս. 25 և հատը 1 ղրուշ։

Դիմել առ Մարտիրոս Տէօքմէճեան, տնօրէն Լոյսի, Նորատունկեան խան, Ղալաթիա։

ԹՂԹԱԲԵՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

(Նոյեմբեր 28ի թերթերէն)

Պ. ՔՐԻՒԿԸՐ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

Փարիզի քաղաքապետական Խորհուրդին դիւանը որոշած է Պ. Քրիւկէրի նուիրել օրինակը ատենագրութեանց այն նստին, ուր քուէարկուեցաւ նախագահը ընդունելու որոշումը։ Այդ պատճէնը գրուած պիտի ըլլայ զարդարուն մագաղաթի վրայ։ Անկէ զատ Պ. Կէ պիտի առաջարկէ չքադրամ մը նուիրել նախագահին, ի յիշատակ քաղաքապետարանը ըրած այցելութեան։ Նախագահ Քրիւկէր չորեքշաբթի կէս օրէն յետոյ ընդունեց Պ. Հանրի Ռոշֆորը, Էնդրանզիժանի խմբագրապետը, որ նախագահն է այն մասնախումբին որ հանգանակութիւն բացած է պատուոյ սուր մը նուիրելու համար զօրավար Քրոնեէի։ Հանրի Ռոշֆորի կ'ընկերանային նոյն մասնախումբին անդամները, որոնց մէջ կը գտնուէին նաեւ ֆրանսական հայրենիքի Դաշնակցութեանը վարիչները՝ Պ. Պ. Ֆրանսուա Քոբէ և Ժիւլ Լըմէթր և քաղաքապետական բազմաթիւ խորհրդականներ։ Պ. Քրիւկէր Սքրիպ պանդոկին սրահին մէջ ընդունեց զանոնք։ Ընդունելութեան ներկայ կը գըտնուէին նաեւ Տոքթ. Լէյտս, Ֆիշէր, Վէսըլս և վան Համէլ։ Հանրի Ռոշֆոռ նախագահին յանձնեց սուրը, որուն երախակալը ձոյլ ոսկիէ է և կը ներկայացնէ Պօէր մը որ բրիտանական մօղէզ մը կը խեղդէ։ Վրան կայ սա արձանագրութիւնը. «Ֆրանսայի հանրապետական հայրենասէրները՝ առ հանրապետական հայրենասէր Քրոնեէ։» Պ. Ռոշֆոռ կարճ բանախօսութիւն մը ընելով ըսաւ թէ սուրը նուիրողները ուզած են իրենց հիացումը յայտնել այն 3000 Պօէրներուն նկատմամբ, որոնք գերի բռնուեցան 40 հազար անգլիացի ծովահէններու կողմէ։ Բաղձանք յայտնեց պօէր հանրապետութեանց անկախութեան համար։ Նախագահ Քրիւկէր քանի մը խօսքով շնորհակալութիւն յայտնեց հանգանակութիւն կատարողներուն՝ իրենց ցոյց տուած համակրութեան համար։ Նախագահը ըսաւ թէ չատ յուզուած էր իր երկրին ամէնէն կարող զինուորականին նկատմամբ եղած այդ համակիր ցոյցին, և որ դժբաղդաբար թշնամիին ձեռքը գերի ինկած չի կրնար շարունակել կռիւը։ Պ. Քրիւկէր խօստացաւ Պ. Քրոնեէի յանձնել սուրը, երբ պարագաները թոյլատրեն։ Յետոյ Լիպր Բառօլի խմբագրապետ Պ. Տրիւմօն խօսք առնելով. «Պատիւ ունիմ, ըսաւ, ձեզ ողջունելու յանուն Լիպր Բառօլի, որ առաջին անգամ ինք եղաւ իրաւունքի և արդարութեան դատին համար կռուողը։ Կը խնդրեմ Աստուծմէ, որուն վրայ կը հաւատամ, որ ձեր դատը յաղթական ըլլէ, որ արդարութեան և ազատութեան դատն է։» Պ. Հանրի Ռոշֆոռ մեկնելէ առաջ Պ. Քրիւկէրի յանձնեց չքադրամ մը որ այն անագէ դգալներէն ձուլուած է, որոնք ֆրանսացի գերիները Ս. Հելէնի մէջ գործածած են իրենց տրուած կերակուրը ուտելու համար։ Պ. Քրիւկէր յուզումով շնորհակալ եղաւ Պ. Հանրի Ռոշֆորի։ Յետոյ ներկաները մեկնեցան «կեցցէ Քրիւկէր» գոչելով։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Տէյլի Էքսբրէսի Ուաշինկթընի թղթակիցը կը հաւաստէ թէ Պ. Մաք Քինլի Խորհրդարանին մէջ պիտի պնդէ որ բանակին թիւը 100,000ի բարձրանայ։ Միւս կողմէ ծովային նախարարին տարեկան տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ մեծ թուով մարտանաւերու շինութիւնը արտօնուած և մէկ քանիներուն ալ շինութիւնը սկսած ըլլալով, կառավարութիւնը Խորհրդարանին յառաջիկայ նստաշրջանին վարկեր պիտի խնդրէ միայն երկու առաջնակարգ զրահաւորներու, յածաւորակներու, վեց թնդանօթակիրներու և դեռ յատուկ քանի մը նաւերու համար։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պէրլին, 27 Նոյեմ.— Վիլհէլմ կայսրը Ռայխսթակին պատերուն վրայ փակցնել տուաւ օտար ազգերու նաւային ուժերուն նոր ցուցակներ, յար և նման անոնց զորս փակցնել տուած էր երեք տարի առաջ՝ գերման նաւատորմին վերակազմութեան օրինագծին ուժ տալու համար։ Այդ նոր ցուցակներուն մէջ նշանակուած են այն մարտանաւերը որոնք շինուած ու շինուելու վրայ են 1897էն ի վեր. անոնց տարողութիւնը, արագութիւնը, սպառազինումն ալ նշանակուած է։ Ուրիշ երեք ցուցակներու մէջ ներկայացուած են Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ եւրոպական երեք ազգերու նաւային ուժերուն մէկ բաղդատական հաշիւը։ Այդ ցուցակները ամէնքն ալ Վիլհէլմ կայսեր ստորագրութիւնը կը կրեն։ Խորհրդարանական շըրջանակներու մէջ չի գիտցուիր թէ մեծամասնութեամբ պիտի ընդունուի՞ այն օրինագիծը որ կեդրոնի կուսակցապետ Պ. Լիէպէր առաջարկած է Խորհրդարանին, ի մասին կրօնքներու կատարեալ ազատութեան։ Պահպանողականներու երկու բաժանումները, ազատական ազգայնականները և նախկին յառաջդիմականներէ բաղկացած ազատականներու մաս մը կը հակառակին այդ օրինագծին։ Կը մնայ կառավարութեան կարծիքը հասկնալ։ Բայց կը կարծուի թէ եւ է Պ. Ֆոն Պիւլով ալ նպաստաւոր ցոյց տայ ինքզինքը, օրինագիծը դարձեալ ընդդիմութեանց պիտի հանդիպի Դաշնակցային Խորհուրդին մէջ։ Խորհրդարանի կեդրոնին առաջարկած այս օրինագիծը արդարեւ հակառակ է գերման կարգ մը պետութեանց եկեղեցական մասնաւոր օրէնսդրութեան, մանաւանդ Սաքսի, Մէքլէմպուրկի և Պրունսվիքի։

Հեռագիր Այսօրուան

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 30 Նոյեմ.— Հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Չինական բազմաթիւ զինուորներ կը միանան Թուան իշխանին որ Չինական ներկայ վարչութեան դէմ ընդվզած է։

ՊԷՐԼԻՆ.—Իրազեկ շրջանակներու մէջ ընդհանրապէս կը հաւաստուի թէ գերման կառավարութիւնը պիտի ընդունի Մ. Նահանգաց չափաւոր քաղաքականութիւնը՝ Չինու հանդէպ։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ՓԱՐԻԶ.—Ֆրանսայի Ծերակոյտը այսօր համակրութեան ուղերձ մը քուէարկեց Քրիւկէր նախագահին համար։

—Քրիւկէր նախագահին և Ծերակոյտին ու Երեսփ. Ժողովին ատենապետներուն միջեւ այսօր այցելութիւններ փոխանակուեցան։

—Սէնի նահանգային Ժողովը և Փարիզի քաղաքապետութեան Խորհուրդը բաղձանք մը քուէարկեցին թէ Ֆրանսա իրաւարարութեան մը նախաձեռնութիւնը ստանձնէ ի նպաստ Թրանսվալի։

—Պէրլինէն կը հեռագրեն թէ Գերմանիոյ նախարարապետը պիտի ընդունի Քրիւկէր նախագահը, բայց Վիլհէլմ կայսրը պիտի չընդունի։

—Բեդերսպուրկէն առնուած լուրերու նայելով Ռուսիոյ կայսրը պիտի ընդունի Քրիւկէր նախագահը և իրաւարարութեան նախաձեռնութիւնը պիտի ստանձնէ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Տէվէթտօրբի անգլիական զինուորները անձնատուր եղեր են։

—Տէվէթտօրփ քաղաքը նոյեմ. 23ին անձնատուր եղաւ Պօէրներուն որոնք 400 Անգլիացի գերի բռնեցին և երկու թընդանօթներ գրաւեցին։ Նոքս զօրավարը, նոյեմբեր 26ին, բազմաթիւ օգնական զինուորներով ետ առաւ քաղաքը, պարտութեան մատնելով Շթայն նախագահը և Տէվէթ զօրավարը։

ՖՐԱՆՍԱ

ՓԱՐԻԶ.—Երեսփ. Ժողովը շարունակեց վիճաբանութիւնները՝ Սուլտանի դէպքերու մասին եղած հարցապնդման վրայ։

ԱՐԿԱԾ ՄԸ

ՍԱՆ-ՖՐԱՆՉԻՍՔՕ.— Ապակեգինաց գործարանի մը երդիքը փլչելով 15 գործաւորներ մեռան և 82 վիրաւորուեցան։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	25	—
Ամէնէն բարձր գին	»	24	34
Ամէնէն վար գին	»	25	01
Ռումէլի Երկթ. գոց.	Ֆր.	112	3/4
Ամէնէն բարձր գին	»	112	3/4
Ամէնէն վար գին	»	111	1/2

ԲԱՑՈՒՄ 18 Նոյեմ.

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Փ. Կ.	25	02 1/2
Ռումէլի Երկաթուղի	Ֆր.	113	50
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քռէտի Ժէնէրալ ՕԹՕմ.		1	03
Սօս. ՕԹ. Շանժ է Վալէօռ		0	14
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	05
Թրամուէյ բաժնեթ.		6	30
» Ժուիսանս		197	—
« պարտաթ.		463	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		450	—
Թրանսվալ		75	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	—
» » » չէք	»	110	—
Փարիզ » »	Ֆր.	22	98 3/4
» » » չէք	»	23	82
Պէրլին անտոկոս չէք	Մարք	18	59
Վիէննա չէք	Ֆիոր.	21	88

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	26
Անգլիական ոսկի	»	110	06
Պօլ Իմբէրիալ	»	96	05
Քրիմեց	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	107	38
Մէթալիք	»	98	10
Ռուսալի ԹղԹադրամ	Օ. Ո.	8	62

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 30 Նոյեմբեր

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		101	17
» » 3 1/2 %		103	50
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	23	—
) գոց.	»	23	15
» » » Բ.	»	-	-
« « « Գ.	»	26	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	539	—
Օսմանիէ	»	442	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	114	50
Օսմ. մաքսատուն	»	519	—
Օսմ. Ռէժի	»	310	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %		486	—
Քռէտի Լիոնէ		1085	—
Իտալական Ռանթ	»	95	35
Սպանիական արտաքին	»	70	—
Էժիփսիէն իւնիֆիէ		267	—
Թրանսվալ	»	76	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	110
[illegible]	»	3	—

ԼՈՆՏՈՆ 30 Նոյեմբեր

Անգլիական Քոնսոլիտէ	98	12
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.	47	75
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. բաց.	22	50
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. գոց.	22	62
Օսմանեան Պանքա	11	56
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5 %	39	—
» Մօնօբօլ	43	—
Պուլկարական 1888	85	50
Էժիփսիէն իւնիֆիէ	103	50
Տօմինիալ	104	50
Թրանսվալ	3	06
Ալտըն երկաթուղի	69	50
Փոխառութիւն	25	330

ՎԻԷՆՆԱ, 30 Նոյեմբեր

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	»	240	60
Ռումէլիի երկաթուղի	»	108	50
Օսմ. Ռէժի	»	289	—

ՊՐԻՒՍԷԼ, 30 Նոյեմբեր

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.	22	67
Ռումէլիի երկաթուղի	111	75

ՊԷՐԼԻՆ. 30 Նոյեմբեր

Ռուպլը	»	216	60
Ռումէլիի երկաթուղի	»	112	20
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	—	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	230

ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՎԱԳԸ ՊԷՕՅՈՒՔ ՄԻԼԼԷԹ ԽԱՆԸՆՏԱՔԻ
ՔԷՊԻՐ ՄԱՂԱԶԱԼԱՐ
Գատընլար, Էրգէքլէր վէ Չօճուգլարա մախսուս հազըր էլպիսէլէր, ալէլազ չամաշըր Թագըմլարը Թօհաֆիյէլէր վէ սայիրէ հազըրնտա
ՊԷՕՅՈՒՔ ԼԻՔԻՏԱՍԻՕՆ
1900 Նոյեմբեր 13 ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ կիւնիւնտէն պէտ իլէ սաթըշա պաշլանըլաճագ տըր։
Չիրտէքի մէվսիմը միւնասէպէթիյլէ իշպու սաթըշտա տախիլ պուլունաճագլար տըր։
Ֆանէլա, Չօրապ, Մէնտիլ, Ֆիսթօլար, Գրավաթլար, Կէօմլէքլէր, Ֆիշուլար, խուսուսան վէ բէքէտէն եաթագ եօրթիւլէրի, Գօրսէլէր, Շէմսիյէլէր, Էլտիվէնլէր, էլ Չանթալարը վէ Թապաքալար, էլ Սիլէճէքլէրի, Սօֆրա Թագըմլարը, Եաթագ եօրթիւլէրի, Մանտօլար, Բէրտէլէր, Հալըլար, էնվայի խուն վէ իբէք գումաշլար վէ սայիրէ։
Եունտան օլարագ բէք չօգ Բարչալար մէճճանէն տէնիլէճէք սուրէթտէ ֆիրուխթ օլունաճագ տըր։ 3—10

ԲԱԶԷՆ
Հայ վաճառատուն պատրաստ եւ չափու վրայ զգեստներու
Մահմուտ Փաշա, Ապուտ էֆ. խան, թ. 5-6
Եղանակիս յարմար ֆրանսական եւ անգլիական զուտ բուրդ նորաձեւ չուխաներէ պատրաստած է 10,000 ձեռք հագուստ հին գիներով, այժմեան յաւելեալ գիներէն 40 % աժան։
ԲԱԶԷՆ (Միակ վաճառատունն է որ Եւրոպայի գործարաններէն ուղղակի կը ստանայ իր կերպասները։
ԲԱԶԷՆ (Այն վաճառատունն է որ իր յանձնառութիւնները անթերի կը գործադրէ։
ԲԱԶԷՆ (Իր ծախած զգեստներու նորոգութիւնը ձրի կը կատարէ։
ԲԱԶԷՆ (Վերջապէս այնքան աժան կը ծախէ որ իր մագիլներուն մէջ ամէն մրցում կրնայ խեղդել։
ԲԱԶԷՆԻ Թուրքերէն անունը ՇԱՀԻՆ է, զգուշանալ այս անուան կեղծերէն։

ՄՈՒՉՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843ին

Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ 563 ՄԻԼԻՈՆ 961 ՀԱԶԱՐ Ֆրանք

Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւններ կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք, զաւակաց դրամագլուխ, ցմահ եկամուտ, եւայլն

Մուչուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուիք.—Առատաձեռն պայմաններ, Վճարմանց դիւրութիւնք: Տեղեկութեանց համար դիմել առ Պ. ԱՄԷՏԷ ԳԱՌՕ, *ընդհանուր գործակալ, Խնաեէթ խան, Վօյվօտա փողոց, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս:* 579

ՊԷՐԼԻՆԻ ՎԻՔԹՈՐԻԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Արքայական հրամանագրով արտօնուած 1853 սեպտ. 26ին կառավարութեան հսկողութեան տակ

Պէրլինի Վիքթորիան Գերմանիոյ ամէնէն հզօր Ընկերութիւնն է

Ապահովագր. դրամ Ֆր. 967,321,496
Պահեստի դրամ Ֆր. 270,096,743

ՊԷՐԼԻՆ ՎԻՔԹՈՐԻԱՆ ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանք, օժիտ, արկած, ցկեանս թոշակ, ելն.

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ժողովրդական ապահովագրութիւն կեանքի վրայ. առանց բժշկական քննութեան

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը, կամ տղոց ու որբերու համար օժիտ մը, շաբաթական փոքր վճարումներով.—(Միեւնոյն պայմանները կանոնաւոր ապահովագրութեան համար):

Ապահովագրութիւն շոգենաւի, երկաթուղիի, թիւնելի ելն. արկածներու դէմ, ամբողջ կեանքին համար, շաբաթական փոքր վճարումով մը, սկսեալ ՄԷԿ ՖՐԱՆՔԷ, և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (52 շաբաթ, այսինքն 52 ֆրանք), այս պէսով ամբողջ կեանքին համար ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 ֆ.՝ մահուան պարագային, 15,000 ֆր.՝ արկածէն առաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային:

Ընկերութեան Դրամատունը.—ՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ
Ընդհ. Գործակալ,—ԷՄԻ. ՎՕԿԼ

Ղալաթիա, Օսմ. Պանքային դէմը, Ինայէթ խան, թիւ 7, 8, 9.

ԼԱ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Առաջին առանձնաշնորհեալ Ապահովագրական Ընկերութիւն

ՌՈՒՍՃՈՒՔ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կարասի, անշարժ ստացուածք, վաճառք, ելն. մայրաքաղաքին և գաւառներուն մէջ:

Լաւ պայմաններ.—Շահաւոր ապահովագիններ:

ԿԵԱՆՔԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամբողջ կեանք, խառն, որոշեալ ժամանակ, տղոց օժիտ և ծերութեան համար հասոյթ: Անկախ թարիֆա մը անձնասպանութեան, մենամարտի և ճամբորդութեան համար:

ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Աշխատութեան ժամանակ եղած դժբաղդութեանց դէմ: Ապահովագրութիւն ճամբորդներու համար, առնուած ապահովագինները ետ տրուելով կամ առանց ետ տրուելու:

ԱԶԱՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Առաջին կարգի երաշխաւորութիւններ խիստ մեծ Ընկերութեանց կրկին կրկնաապահովագրութեամբ:

Ընդհանուր գործակալութիւն բովանդակ Արեւելքի համար (Թուրքիա, Յունաստան, Եգիպտոս, Սուրիա):

Ժ. Գ. ՔԱՍԱՐԵԹԹՕ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Գաֆաֆեան խան, թիւ 6-9

Գլխաւոր գործակալութիւն,—Կ. Պոլիս, [illegible] խան, Պահճէ Գափու:

Ընկերութեան դրամատունն է ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ 599

ԴԺՈՒԱՐԱՇՆՋՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒ ԿՈՒՐԾՔԻ ԻՋՈՒՄԸ

Եթէ չդարմանուին, վտանգաւոր են, մինչեւ իսկ խեղդամահ կը պատճառեն: Կանոնաւոր շնչառութիւն չընելը, ծանր բեռան մը տակ կը ճնշուի, շնչափողերը կը խցուին, և կուրծքը չի կրնար հանգիստ ընել: Դարմանին համար բժիշկներ մտահոգ էին և գիտութիւնը գտաւ ԷՍԲԻՔԻ ՍԻԿԱՐԷԹՆ ու ՓՈՇԻՆ, որք հիմնապէս կը բուժեն, կուրծքի խլուածքը, հազն և շնչառական հիւանդութիւնները: Բժիշկներ կը յանձնարարեն այս դեղը: Բարիզի և եւրոպական ուրիշ հիւանդանոցներու մէջ միմիայն ԷՍԲԻՔ կը գործածեն այս հիւանդութեանց համար: Կը ծախուի Բարիզ Սէն Լազար փողոց թիւ 20 և մայրաքաղաքիս ու գաւառներու դեղարաններուն մէջ: 497

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ. Ա. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ՊԵՐԱ 396

(Նաւնի գարեջրատան վրայի յարկը, ճիշդ Զըպուճեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենաստոյգ ցաւած ակռաները մէկ անգամէն *կը լեցնէ.* ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու *պայմանաւ:*

Նորաձեւ եղանակաւ, ոսկէ, ճենապակի և գիմաքէոն արհեստական ակռաներ կը պատրաստէ, յորս և նման բնականին, դէմքի ձեւաւորութիւն [illegible], ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն *երաշխաւորելով:*

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ գործերու և ամենակատարելագործեալ աղեղներու միջոցաւ, առանց ցաւի *ատամնահանութիւն:*

Յ. Գ. Ձմեռները կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր) *ինչպէս նաեւ ամէն օր* (մինչեւ կէս գիշեր) *հիւանդ կ'ընդունին:*

Տանօր.—*Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ* ՉՈՒՆԻՆՔ !! 197

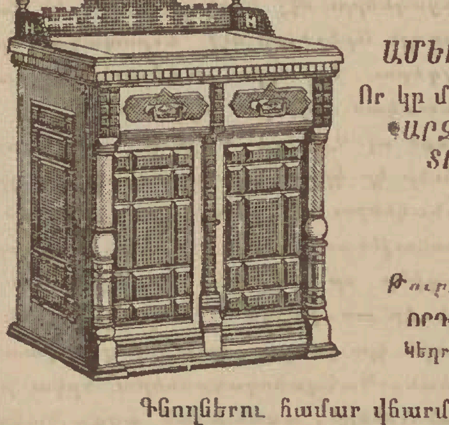

ՆԻՈՒ ՀՈՄ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՄԻԱԿ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆ

Որ կը մրցի միւս բոլոր կարի մեքենաներուն
ՊԱՐԶՈՒԹԵԱՄԲ
ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԵԱՄԲ
ԱՐԱԳՈՒԹԵԱՄԲ
ԹԵԹԵՒՈՒԹԵԱՄԲ
ԱԺԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Թուրքիոյ համար միակ ներկայացուցիչ
ՈՐԴԻՔ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Կ. ՄԻԱՆԵԱՆ
Կեդրոնատեղին, Կ. Պոլիս, Պահճէ Գափու,
Համիտիյէ փողոց, Թիւ 7

Գնողներու համար վճարման եւ ամէն տեսակ դիւրութիւններ 575

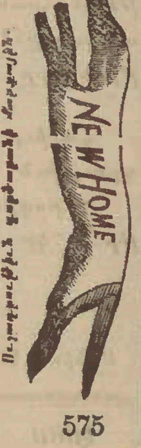

ԹԻ ԿՐԷՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
Ի ԼՈՆՏՈՆ

Ընկերութեան դրամագլուխը 31 *դեկտ.* 1898*ին*
162, 924, 140 ֆռանք

Տարեկան եկամուտ, ապահովագրութիւններ և շահ՝ 31 *դեկտեմբեր* 1898*ին*
29, 765, 473 ֆռանք

Ընկերութեան հաստատութեան թուականէն՝ այսինքն 1848էն ի վեր, ապահովագրեալներու եղած վճարումները, կենսաթոշակ, ելն.
362, 858, 501 ֆռանք

1898 *տարուան մէջ ընկերութիւնը* 6619 *բօլիսներ տուած է որոնք* 58,680,000 *ֆռանքի դրամագլուխ մը կը ներկայացնեն:*

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել ընդհանուր գործակալներուն՝ Պ. Պ. ԷՏՈՒԱՐՏ ԵՒ ՈՐԴԻ, Պոլիս, Մէյտանճըգ փողոց, Ալալէմճի խան:

Միջնորդներուն լաւ վարձատրութիւն պիտի ըլլայ:

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենահին Միջազգային Ընկ.ն կենաց վրայ ապահովագրութեան

Տնօրէնութիւն Եւրոպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Բելթիէ փողոց (Պուլվառ տէ զ'Իդալիէնի անկիւնը):

Զուտ փոխադարձ շահերը կը պատկանին Ընկ. ԱՄԲՈՂՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ:

1900 *Յունուար 1ին ամբողջովին իրականացած երաշխաւորութեան պատրաստ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ 225 ՄԻԼԻՈՆ ֆր.: Ապահովագրութիւն որ կը բանի՝* 5,503,000,000*ֆր.: Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝* 1845՝ *ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիառ 545 միլիոն:*

ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ընդհանուր ապահովագիրը (բօլիս) *աւելի շատ առանձնաշնորհումներ և առաւելութիւններ կ'ընծայէ ապահովագրելոյ քան ուրիշ ընկերութեանց պայմանագրերը: ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ապահովագիրն առարկելի չէ բնաւ, և յանձնառութիւնն սկսեալ կերպով արհեստի, բնակութեան և ճամբորդութեան յարակից բոլոր վտանգներն և մահուան ամէն պարագաները. առանց բացառութեան, նոյն իսկ պատերազմի պահուն: Ապահովագիրն իրաւունք կու տայ տարուէ տարի փոխառութիւններ ընել, որոնց գումարը նշանակուած կ'ըլլայ կանխաւ ապահովագրութեան մուրհակին մէջ: Առաջին տարեվճարէն սկսեալ, ապահովագրողին համար իրաւունքէ անկում չկայ: Ընդհանուր ապահովագիրը կը վճարուի ի դէպ մահու ապահովագրեալ անձին ըրած բոլոր մասնաճիւղերով, ինչպէս նաեւ ապահովագրեալ դրամագլխով և հարիւրին չորս երաշխաւորեալ տոկոսով: Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ*

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
[illegible]
192 Ա. ՋՈՒՋԱՃԵԱՆ
Վօյվօտա փողոց Վիթալիս խան Ղալաթիա

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐ

Krondorf

la meilleure
eau de table alcaline
gazeuse pure

Բոլոր բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած

Հանքային ջուրերու ձեռնարկութիւն Քրոնտորֆի մէջ: Ընդհանուր ներկայացուցիչ ՆԻՍԻՄ ԼԷՎԻ, Ղալաթիա, Մահմուտիէ Ճատտէսի, Պոյաճըքլար խան՝ թիւ 2: Կը ծախուի գլխաւոր ճաշարաններու, օթէլներու, դեղարաններու մէջ եւայլն:

Գործակալ Լէվի Փոխոր՝ Էտիրնէ: [illegible] ու Մօսիանօ՝ Սէլանիկ:

ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿՕՇԻԿԻ

ՊՕՂՈՍ ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Որ 16 տարիէ ի վեր Ղալաթիոյ և Բերայի պատրաստ կօշիկի վաճառատանց իր սեփական գործարանէն կը հայթայթէր եւրոպական նիւթերով պատրաստուած ամէն տեսակ կօշիկ արանց, կանանց և տղայոց, այս անգամ բացած է ի Ղալաթիա ԿՕՇԻԿԻ ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ մը, ուր նաև միշտ պատրաստ կը գտնուի ֆրանսական և անգլիական գործարաններէ բերուած ամէն տեսակ կօշիկ և լաքէ կօշիկներ, Բօ-տը-Սիւէտ լուստրին, [illegible], կլասէ, այծի մորթ, քարտամանօլ, և մետաքս, նաև զուտ քեթանէ ամէն տեսակ, ամէն գոյն, կարուած և պարզ կիսակօշիկներ: Ճշմարիտ կաշիով և քամով: Յանձնարարութիւնք կը կատարուին նաև չափու վրայ: 592

Բարեձեւութիւն, տոկունութիւն եւ անմրցելի աժանութիւն

(*Քարաքէօյ պողոտայ թիւ* 15)

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

Ամէն ութ օրը անգամ մը կը մեկնի Լիվըրփուլէն և Ամերիկա գիծ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12952	Վէպլա	3229
Քամբանիա	12950	Բավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիբերիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէփբօ	2181
Աւրանիա	7269	Շէրպուրկ	1614

Շէրպուրկ չորեքշաբթի, Նաւապետ Քէրպինս, ընդհանուր վաճառքով Լիվըրփուլէն հոս հասաւ:

Դիմել առ ԺՈԼԻ և ՍԻԿԸՐ
Joly et Seager
Մէյմէնէթլի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց 255

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՍՈՒԹՃԵԱՆ

ՆՈՐ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԼԱՌՈՒՍ

Ամենէն կատարեալը, ամենէն նորը, լաւագոյնը, եւ բոլոր Ֆրանսական հանրագիտարաններուն ամենէն լաւ պատկերազարդուածը:

Նոր պատկերազարդ Լառուսը *որ Ֆրանսայի մէջ խիստ մեծ յաջողութիւն մը ունեցած է, նպատակ ունի գոհացում տալ այն անձերուն որոնք կը փափաքին ունենալ փոքր թուով հատորներով, լուրջ կատարեալ և իրականապէս Նոր Հանրագիտակ բառարան մը: Ականաւոր գրագէտներէ և գիտուններէ շարադրուած, նկատի առած է գիտութեանց և հմտութեան ամէնէն վերջին հիւթերը մարդկային գիտութեանց ամէն ճիւղերուն մէջ: Միանգամայն կը պարունակէ բազմաթիւ պատկերներ ամենամեծ խնամքով պատրաստուած (նշանաւոր անձերու, արուեստի և հոյակապ շինուածներու, տարազներու և թիթեռներու, երկրաչափական պատկերներու, կենդանիներու և բոյսերու, սեւ և գունաւոր աշխարհագրական քարտէսներ):*

Նոր պատկերազարդ Լառուսը 16 *երեսոց, իւրաքանչիւրը* 50 *սանթիմի տետրերով կը հրատարակուի, և* 1897 *Ապրիլ 1էն ի վեր շաբթէ շաբաթ լոյս կը տեսնէ: Առ նուազն* 400 *տետր պիտի ըլլայ, որոնք* 7 *հատոր պիտի կազմեն. Բաժանորդները կրնան, եթէ նախամեծար համարին, գործը ընդունիլ* 10 *տետրէ բաղկացեալ անկազմ սերիներով, անկազմ կամ կազմուած հատորներով, իրենց հրատարակութենէն վերջ: Առաջին երեք հատորները արդէն ծախու են:*

Պայմանաւոր բաժանորդագինը հետեւեալն է. {
180 ֆրանք առանձին տետրերով կամ սերիներով եւ կամ Թղթակազմ հատորով
215 ֆրանք կազմուած հատորով, (demi chagrin), կարմիր, սեւ կամ կանաչ

Վճարումը կ'ըլլայ (Բարիզի վրայ մանտաներով) չորս անգամէն, իւրաքանչիւրը հաւասար, այսինքն վեց ամիսը անգամ մը, պայմանաւ որ առաջին վճարումը ըլլայ ստորագրուած օրը:

Պայմանաւոր բաժանորդագրութեան գրուելով, ստորագրողը գերծ կը մնայ ապագայ գինի բարձրացումներէ, նոյն իսկ եթէ աւելի պրակներ ալ հրատարակուելու ըլլան: 587

ԳՐԱՏՈՒՆ ԼԱՌՈՒՍ, Բարիզ, Մօնբառնաս փողոց, թիւ 17: Խնդրողին 16 *երեսոց պրակ մը՝ իբր նմոյշ պիտի ղրկուի ձրիաբար:*

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20ին Կայս. Իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Ս. Պետերսպուրկ Ընկերութեան պալատները, Մեծ Մորսքայա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱԾ.

Երաշխաւորութեան գումար	121,765,333 ֆր.
1898ի հասոյթը	34,775,462 "
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է ցարդ՝	164,172,000 "

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս
Յ. ՀԻՒՐՄԻԶ

Ղալաթիա, Քարաքէօյ [illegible]
([illegible])

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ԹԷՈՏՕՐ ՊԷՐՊԷՆ 524

Saxlehner, Bu
HUNYADI JÁNOS
BUDAI

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ

HUNYADI JANOS

Անմիջական, ապահով եւ դիւրին կերպով կ'ազդէ
Տիեզերահռչակ համբաւ

ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԻՔԷՆ

Պահանջելու է հետեւեալ անունը պարունակող պիտակով շիշեր

ANDREAS SAXLEHNER

կը ծախուի գլխաւոր դեղավաճառներուն և դեղագործներուն քով: 387

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին
Կայսերական Իրատէով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 թուական
([illegible] 1310)

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ
Պ. Ալպէր Սիմըն
Եաքերեան խան, Վօյվօտա փողոց
Թիւ 67

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին [illegible] խան, Քարաքէօյ Ղալաթիա

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը
Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը
Եէնի Ճամի Հասըրճըլար փողոց,
Օսմ. [illegible] դէմը

Ներ-գործակալ Պոլսոյ կողմը Պ. Ի. Զաւօլի
Մաքրուհճըլար, Զաբըլ խան, Թիւ 21 194

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլէ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Գօմօ	1497	Գօզօ	1011	Մալմօ	724	Ռօզարիօ	188
Ալէքթօ	3607	Գօնկօ	2906	Կրոտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գօրսօ	895	Հիրօ	775	Մարթէլլօ	3709	Սիբիօ	1735
Արիօսթօ	2377	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սպէրօ	1200
Պօրօտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրագիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Պրավօ	1076	Տրաքօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրիւնօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօրիօ	3827
Պըֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտահօ	5540	Օհիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ժիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրինօ	487
Գալիբսօ	1337	Էրաթօ	1841	Քէլսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլբինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Գազօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօվնօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Չիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Ռիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Սիսէրօ	1834	Ֆրանչիսկօ	4582	Լէանտրօ	2272	Ռինալտօ	1663	Զէնօ	1850
Գլիօ	2697	Գալիլէօ	3060	Լիվօռնօ	1643	Ռօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գօլօրատօ	4235	Կիդանօ	1243	Լօրէնզօ	3191	Ռօմէօ	1789		

Քասթէլլօ *չորեքշաբթի, Նաւապետ Կրէշամ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է:*

Իակօ *չորեքշաբթի, Նաւապետ Նէյս, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուի ամսոյս 30ին:*

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՃՕ
Թիւ 23—24, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 377

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրփուլ և Ամերիկայ գիծ [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիքթորիան	10500	Ֆլավիան	3500
Արմէնեան	10500	Էճիբշեան	3500
Քէստրիան	10500	[illegible]	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գօլօմպիան	8000	[illegible]	2500
Ճօրճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Քօլոնիան	8000	Ալգաշիրն	2500
Վիրճինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինծօ	900
Կավոնիան	3700	Օբորդօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքները [illegible] փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրահանգը ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ:

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷԴՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Ղալաթիա, քարափին վրայ
600 *[illegible] մաքսատան*

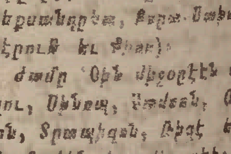

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Կ. 21 4 *Օտէսա ժամը 4էն յետ միջօրէի*
Դ. 22 5 *Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10էն միջօրէէն առաջ [illegible] Աղեքսանդրէթ, [illegible], Փէյրութ եւ [illegible]:*
Ե. 23 6 *Օտէսա ժամը 4էն միջօրէէն առաջ*
Ե. 23 6 *Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Բաթում եւ [illegible] ժամը 4էն յետ միջօրէի:*
Ուր. 24 7 *Օտէսա ժամը 4էն յետ միջօրէի:* 533

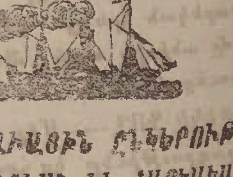

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Տոմսեր ուղղակի Բարիզի համար: Առաջին կարգի 245 ֆրանք. 2. կարգի 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թօփհանէ քարափի վրայ: 516 Թ. ԱՆՃՈՒԼ